

Dokumentin sisältö

TIIVISTELMÄ

JOHDANTO

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2025

- 1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi
- 2 Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi
- 3 Hyvinvointialueen hyvinvointikertomustyö
- 4 Keskeiset opit valtuustokaudelta

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2026-2029

- 5 Strategian painopisteet ja linjaukset
- 6 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat
- 7 Hyvinvointisuunnitelma

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

- 8 Suunnitelman laatijat
- 9 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

TIIVISTELMÄ

Hyvinvointikertomukseen 2025 on koottu tiedot Simon väestön hyvinvoinnin kehityksestä sekä siinä on arvioitu, miten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet ovat toteutuneet. Tarkastelu tukee hyvinvointityön suunnittelua ja tiedolla johtamista. Simon kunnan kuntastrategiana toimi "Simona Simoon" ja kunnan toiminta perustui tähän strategiaan päätöksenteossa, suunnittelussa ja kehittämisessä. Vuoden 2025 hyvinvoinnin- ja terveyden painopisteenä on ollut yhdessä kohti hyvinvointia - kuntalaisten osallistaminen. Simossa on panostettu entistä enemmän yhteistyöhön eri sektoreiden välillä sekä asukkaita on osallistettu päätöksentekoprosesseissa. Kuntalaiset on otettu mukaan hyvinvointinsa suunnitteluun.

Hyvinvointikertomuksen perustana on käytetty vuoden 2025 aikana saatavilla olleita tilastoja ja indikaattoreita. Strategisina mittareina on käytetty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosaa, joka tunnetaan HYTE-kertoimena sekä terveyden edistämisen aktiivisuutta arvioivaa TEAviisaria. HYTE-kertoimen määrä asteikolla 0-100 vuonna 2025 oli 64. Kun tämä muutetaan euroiksi, määrä oli 19,6 euroa asukasta kohden. TEAviisarin eri sektoreiden kokonaispistemäärä oli 60 ja täten se oli lähes kaikkia vertailukuntia huonompi (Kemi, Keminmaa, Tornio ja Tervola) pois lukien Tervola. Parhaat pisteet oli kuntajohdossa 72, mutta kaikilla osa-alueilla on vielä parannettavaa.

Huolenaiheita

Hyvinvointitiedon perusteella lasten ja nuorten hyvinvoinnissa näkyy haasteita erityisesti mielenterveyteen, osallisuuteen ja terveellisiin elämäntapoihin liittyen. Luokkien työrauha, keskustelumahdollisuudet koulun aikuisten kanssa, säännöllinen aamupalan syöminen ja harrastaminen ovat muuta maata heikommalla tasolla, ja tyytyväisyys omaan elämään on vähentynyt. Yläluokilla huolta herättävät nikotiinituotteiden käytön lisääntyminen, ahdistuneisuusoireiden yleistyminen sekä ylipaino.

Työikäisten hyvinvointia heikentävät yksinäisyys, työttömyys sekä päihteiden käyttöön liittyvät ongelmat. Lapin työkyvyttömyysindeksi on valtakunnallista tasoa korkeampi, ja alkoholin riskikäyttö sekä tupakointi ovat edelleen merkittäviä hyvinvointihaasteita. Päihteiden käytön vähentämiseen ja lopettamiseen tarvitaan riittäviä tukitoimia.

Ikääntyneiden hyvinvointia haastavat pitkät välimatkat, palveluiden etääntyminen sekä digitalisaation tuomat asiointivaikeudet. Lisäksi kokemukset avun saannista ovat heikentyneet, ja esteettömyyspuutteet vaikeuttavat osaltaan palveluiden saavutettavuutta ja osallisuutta.

Positiiviset muutokset

Kouluterveyskyselyn perusteella lasten ja nuorten hyvinvoinnissa on havaittavissa useita myönteisiä kehityssuuntia. Koulukiusaaminen on vähentynyt edelliseen kyselyyn verrattuna, alkoholin käyttö on nuoremmassa ikäryhmissä vähäistä ja osallisuuden kokemukset koulussa ovat vahvistuneet. Lisäksi netin käyttöön liittyvät haasteet ovat vähentyneet. Yläluokkalaisten vastauksissa fyysisen uhan kokemukset ovat vähentyneet, tyytyväisyys kouluruokailuun on hyvä ja luokkien ilmapiiri on kehittynyt myönteiseen suuntaan, vaikka kehittämistarpeita edelleen on.

Elintapaneuvontaa tarjotaan yhteistyössä Laphan kanssa kaikenikäisille kuntalaisille. Neuvontaa on ollut tarjolla syksystä 2025 asti ja palvelu on osoittautunut tarpeelliseksi. Asiakkaiden määrä on kasvanut tasaisesti siitä lähtien. Kuntalaisten osallistamista on edelleen vahvistettu osallistavalla budjetoinnilla, erilaisilla kuntalaiskyselyillä sekä työpajoilla.

JOHDANTO

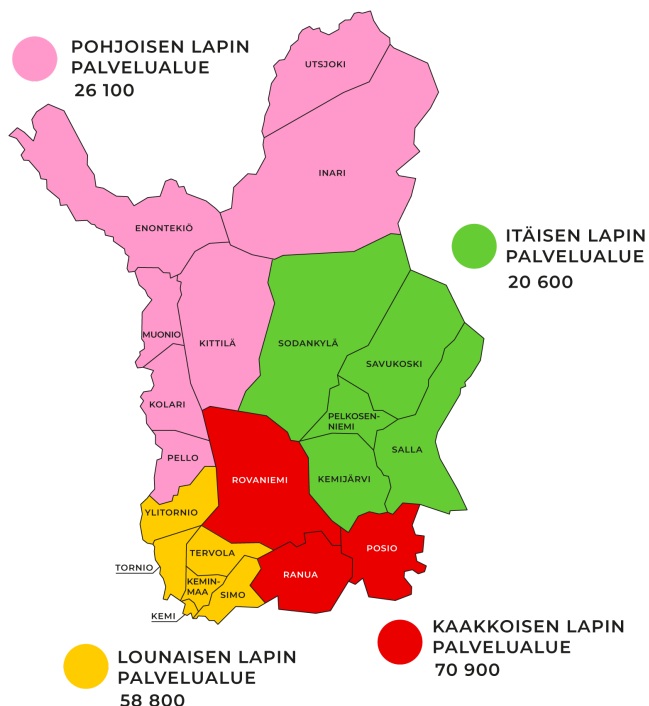
Hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma ovat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategisen tason lakisääteisiä tehtäviä hyvinvointialueilla ja kunnissa. Tätä hyvinvointikertomustyötä tehdään sote-järjestämislain 6 & 7§ :n mukaan niin, että kerran valtuustokaudessa laaditaan hyvinvoinnin tilaa kuvaava kertomus ja strategisia tavoitteita kuvaava suunnitelma, jonka toteutumista seurataan vuosittaisella raportoinnilla. Kertomus antaa myös suuntaa seuraavalle valtuustokaudelle, mihin teemoihin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä kannattaa jatkossa kiinnittää huomiota.

Kunnassa on vuosittain raportoitava valtuustolle kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, sekä niihin vaikuttavista tekijöistä ja toteutetuista toimenpiteistä. Kunnan lakisääteinen tehtävä kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

Hyvinvointialueet ja Lounainen palvelualue

Lapin hyvinvointialue on maantieteellisesti Suomen laajin ja pohjoisin hyvinvointialue. Se toimii neljän kaupungin ja 17 kunnan alueella sekä palvelee lähes 177 000 asukasta ja Lapin matkailijoita. Sosiaali- ja terveyspalvelut on organisoitu neljään maantieteelliseen palvelualueeseen. **Simon kunta** kuuluu yhdessä Kemin, Keminmaan, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kanssa **Lounaisen Lapin palvelualueeseen**, jossa asuu lähes 60 000 asukasta. Alueen erikoissairaanhoidon palveluja tuotetaan Länsi-Pohjan keskussairaalassa Kemissä, jonka toiminta on osittain ulkoistettu Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:lle. Lapin keskussairaala Rovaniemellä on Suomen pohjoisin laajan päivystyksen sairaala ja se vastaa 15 kunnan erikoissairaanhoidon palveluista yhdessä perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon kanssa.

Vuoden 2025 alussa Länsi-Pohjan keskussairaalan päivystystoiminta siirtyi Mehiläinen Länsi-Pohjalta Lapin hyvinvointialueen vastuulle uuden sote-lainsäädännön mukaisesti. Samalla Lapin hyvinvointialueen synnytystoiminta keskitettiin Rovaniemellä sijaitsevaan Lapin keskussairaalaan. Mehiläinen Länsi-Pohja jatkoi kuitenkin edelleen useiden erikoissairaanhoidon palvelujen sekä osan perusterveydenhuollon palvelujen tuottamista Meri-Lapin alueella.

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kunnat vastaavat edelleen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä omilla toimialoillaan, kuten liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalveluissa sekä kaavoituksen ja elinympäristön kehittämisessä. Kunnilla on edelleen merkittävä rooli kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä, vaikka palveluiden tuottamisvastuu siirtyikin hyvinvointialueille. Se tarkoittaa toimintaa, jonka tavoitteena on edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä kaventaa terveyseroja.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ohjaa kuntalaki

Kuntalain mukaan kunnan tärkeimpiin tehtäviin kuuluu kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Hyvinvoinnin huomioiminen on ensisijaisen tärkeää kunnan strategisessa suunnittelussa (Kuntalaki §1, §37). Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä § 6 määrittelee, että kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä näihin asioihin vaikuttavia tekijöitä sekä alueittain että väestöryhmittäin. Alla oleva THL:n kuva havainnollistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen laajaa kokonaisuutta kunnassa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa

Ympäristö ja liikenne

Varautuminen, yhdyskuntasuunnittelu, turvalliset kadut ja pyöräreitit, lähiluonto ja rakennusvalvonta, melun ja häiriöiden torjunta ja valvonta, vähittäismyyntin ja ravintoloiden vastuullisuuden tuki, puhdas vesi ja toimiva jätehuolto sekä ilmastonmuutokseen varautuminen ja sopeutuminen.

Sivistys, varhaiskasvatus ja koulut

Kirjastojen monipuoliset palvelut, liikunnan lisääminen, terveellinen joukkorokkailu, kiusaamisen ehkäisy, tukea tarvitsevien tunnistaminen ja ohjaaminen palveluihin.

Hyvinvointialue, järjestöt ja muut toimijat

Yhdyspintatyö, neuvottelut, toimintaedellytysten turvaaminen ja järjestämisestä sopiminen ja tilojen moninaiskäyttö.

12/2024

Yhteistyössä

Hyvinvointi- ja terveysvaikutusten tunnistaminen

Hyvinvointi ja terveys osaksi strategioita

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi

Hyvinvointikertomustyö

Vastuuhenkilö(t) ja ryhmät

Yhdyspintatyö alueellisten toimijoiden kanssa

Elinvoima

Yritys-, työllisyys- ja elinkeinopalvelujen mahdollistaminen, työhyvinvoinnin ja työkyvyn edistäminen sekä kotouttaminen.

Liikunta, kulttuuri ja harrastaminen

Harrastusmahdollisuudet ja lähiliikuntapaikat kaikille, kohdennetut palvelut, museot, kansalaisopistot, koulujen ja päiväkotien saavutettavat ja turvalliset pihat.

Osallisuus

Asukkaiden osallistumisen mahdollisuudet, järjestötoiminnan tuki, tilojen moninaiskäyttö, vanhusvammais- ym. neuvostot ja asukasraadit.

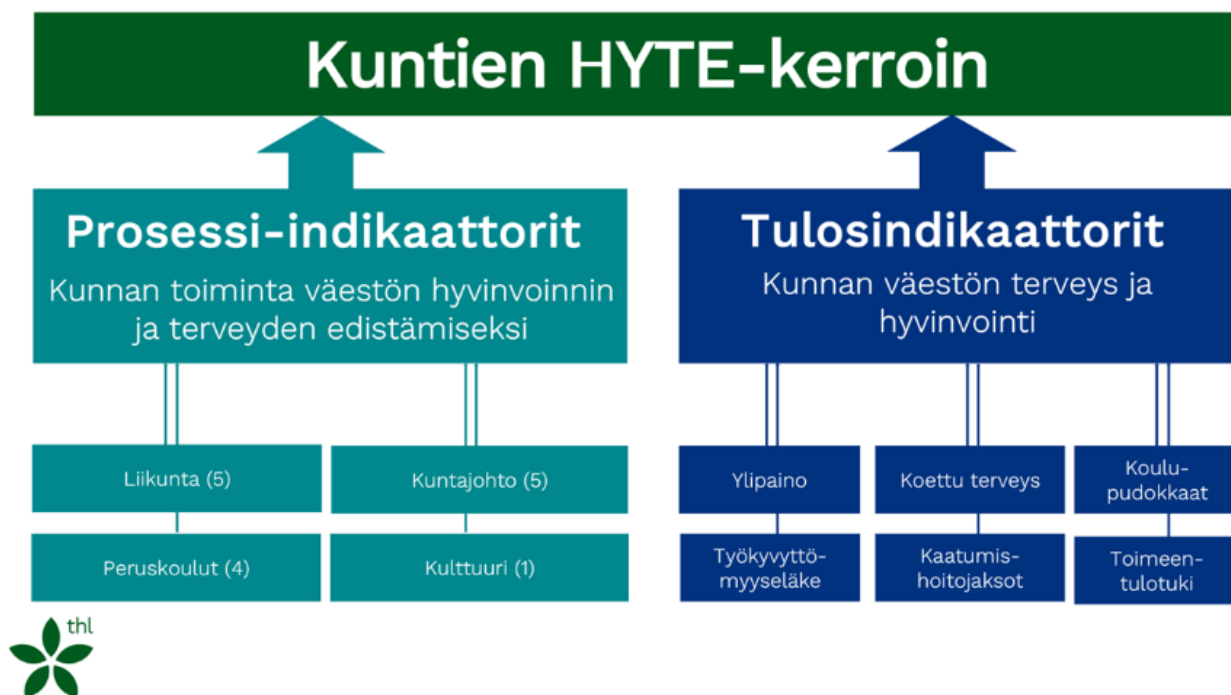
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Hyte-kerroin

Hyte-kerroin on osa kuntien lakisääteistä peruspalvelujen valtionosuutta ja sen keskeinen tavoite on tukea väestön hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistämistä. Edellytyksiä väestön hyvinvoinnille ja terveydelle luovat koulutus, liikunta-, ruoka- ja kulttuuripalvelut, kaavoitus, liikennejärjestelyt sekä monet muut kunnan tehtävät. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli hyte-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. **Hyte-kerroin määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella. Prosessi-indikaattorit kuvaavat toimintaa, kun taas tulosindikaattorit kertovat saavutetuista tuloksista. Indikaattoreita on yhteensä 21.** Prosessi-indikaattorien tiedot kerätään suoraan kunnista THL:n TEA-tiedonkeruiden yhteydessä. Tulosindikaattorien tiedot kerätään alla olevista tietolähteistä.

- Kouluterveyskysely (THL)
- Tutkintorekisteri (Tilastokeskus)
- Toimeentulorekisteri (THL)
- Eläketilastot (ETK)
- Erikoissairaanhoitotilasto (THL)
- Perusterveydenhuoltotilasto (THL)

Toimintaa kuvaavat prosessi-indikaattorit jakautuvat alla olevassa kuvassa esitettyjen neljän kokonaisuuden alle. Kunnat toimittavat tietonsa TEAvisarin tiedonkeruisiin. Parillisten vuosien keväänä on liikuntatiedonkeruu ja parittomien vuosien keväällä kuntajohdon ja kulttuurin tiedonkeruut ja syksyllä peruskoulujen tiedonkeruu. **Tuloksia kuvaavista indikaattoreista (6 kpl)** mittaavat muutosta väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä. Tulosindikaattoreista lasketaan kahden viimeisimmän vuoden tai mittausajankohdan erotus kuvaamaan tapahtunutta muutosta.

Laadullinen itsearviointi

Vuoden 2025 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteenä oli yhdessä kohti hyvinvointia - kuntalaisten osallistaminen. Tavoitteen saavuttamiseksi kunnassa panostettiin entistä enemmän eri toimialojen väliseen yhteistyöhön sekä asukkaiden osallistamiseen päätöksenteossa. Kuntalaisia osallistettiin heidän hyvinvointiaan koskevaan suunnitteluun ja kehittämiseen erilaisilla työpajoilla. Syksyllä 2025 toteutettiin laaja vapaa-aika- ja liikuntakysely, jonka avulla kehitettiin ja edelleen kehitetään palveluja entistä paremmin kuntalaisten tarpeita vastaaviksi. Tavoitteena oli parantaa vapaa-aikapalvelujen laatua ja saavutettavuutta, jotta ne palvelisivat mahdollisimman hyvin kaikenikäisiä kuntalaisia. Palveluiden saavutettavuutta on edistetty lisäämällä ulkoliikuntapaikat ja -reitit Lipas-alustalle, josta ne ovat helposti löydettävissä. Maksniemen vapaa-aika- ja liikuntapalveluiden kehittäminen on aloitettu.

Simon kunnan kuntastrategia vuonna 2025 oli "Simona Simoon". Kunnan keskeinen päätöksenteko, suunnittelu sekä kehittäminen perustuivat strategian linjauksiin. Simo on viihtyisä maaseutukunta, joka tarjoaa hyvän elinympäristön asukkailleen sekä kannustaa aktiiviseen yrittäjyyteen. Strategian keskeisiä arvoja ja toimintatapoja olivat huolenpito, yhdessä tekeminen ja sisu. Huolenpito näkyy toisista ihmisistä ja ympäristöstä välittämisenä, yhdessä toimiminen korostaa osallistavuutta ja yhteisöllisyyttä, ja sisu kuvastaa määrätietoista tekemisen meininkiä sekä halua kehittää kuntaa pitkäjänteisesti.

Viestinnän, elinkeinojen ja kasvun tukemisen kautta strategiapolullamme rakennamme elinvoimaista kuntaa. Panostamme hyvinvoivaan henkilöstöön, hyvinvoiviin kuntalaisiin, luonnon arvojen vaalimiseen sekä vihreään siirtymän edistämiseen luomme perustaa kunnan kestäväälle kehitykselle ja tulevaisuuden hyvinvoinnille.

Hytetu-työn rakenteet, resurssit ja toimintamallit

Kunnassa toimii moniammatillinen hytetu-työryhmä, johon Lapin hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystyöryhmät ovat nimenneet paikalliset edustajat kunnan itse nimeämien edustajien lisäksi. Työryhmän tehtäviin kuuluu johtaa, arvioida ja käsitellä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön suunnittelua, kehittämistä ja toimeenpanoa sekä asettaa tavoitteet ja seurata niiden toteutumista. Simon kunnassa toimii

vakituksessa työsuhteessa oleva vapaa-aika- ja hyvinvointikoordinaattori, joka toimii hytetu-työryhmän sihteerinä. Syksyllä 2025 kunta sai uuden vapaa-aika- ja hyvinvointikoordinaattorin. Lapin hyvinvointialue on vastannut alueellisen hytetu-yhteistyön koordinoinnista ja verkostojen kokoamisesta.

Hyvinvointikoordinaattorin työtehtäviin kuuluu:

1. Hytetu-työryhmä

Hytetu-työryhmä kokoontui vuonna 2025 aikana kaksi kertaa, kerran keväällä ja kerran syksyllä. Tämän lisäksi on järjestetty työpajoja hyvinvointisuunnitelman laatimiseksi. Hyvinvointiasioita on käsitelty kunnan johtoryhmässä, kunnanhallituksessa ja valtuustossa. Hyvinvointiryhmä tuottaa ja välittää tietoa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mahdollisuuksista, keinoista ja työtavoista. Kunnan valtuustolle raportoidaan vuosittain hytestä sekä valtuustokausittain valmistellaan hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

2. Hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen laadinta

Hyvinvointisuunnitelma on laadittu vuosille 2026-2029. Lisäksi vuosittain seurataan kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistymistä sekä laaditaan vuosittainen raportti valtuustolle. Hyvinvointikertomus vuodesta 2025 on laadittu.

3. Yhteistyö eri palvelualueiden, sidosryhmien ja järjestöjen kanssa

Yhteistyötä seurakunnan, järjestöjen ja yhdistysten kanssa tehtiin aktiivisesti. Yhteistyö näkyi muun muassa erilaisten tapahtumien, kerhojen, liikunta- ja kulttuuritoiminnan sekä hyvinvointia edistävien tilaisuuksien järjestämisenä. Yhteistyön avulla voitiin tarjota kuntalaisille monipuolista toimintaa ja vahvistaa yhteisöllisyyttä eri ikäryhmissä.

4. Järjestöyhteistyö

Järjestöyhteistyötä vahvistettiin vuosittaisilla seudullisilla yhteistyötapaamisilla, joissa kunta, järjestöt, yhdistykset ja muut toimijat vaihtavat ajankohtaista tietoa, suunnittelevat yhteisiä tapahtumia ja hankkeita sekä kehittävät yhteistyökäytäntöjä. Tapaamisten tavoitteena on lisätä toimijoiden välistä vuoropuhelua, vahvistaa verkostoitumista ja löytää uusia keinoja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen. Sivistyslautakunta jakaa urheilustipendejä ja vuosiavustuksia järjestöille vapaa-aikatoimen ehdotusten perusteella. Meri-Lapin Järjestökeskuksen Silta tapaamisiin osallistuminen edistää vuoropuhelua ja yhteistyötä. Lisäksi kunta tarjoaa veloituksetta tiloja kokoontumisiin ja tapahtumiin, mikä tukee järjestöjen toimintaa.

5. Kuntalaisten osallistaminen

Hyvinvointia ja terveyttä edistetään myös kuntalaisia osallistamalla. Simon kunnassa on käytössä osallistava budjetointi ja vuonna 2025 osallistavasta budjetoinnista kohdennettiin 10 000€ Maksniemen ulkokuntoiluvälineisiin sekä 5 000€ Ykskuusen uimapaikan parkkialueen rakentamiseen. Lisäksi syksyllä toteutettiin vapaa-aika- ja liikuntakysely kuntalaisille, jonka vastauksia hyödynnetään edelleen. Kuntalaisille on järjestetty erilaisia työpajoja, joissa on päässyt vaikuttamaan hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 muodostumiseen.

6. Ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö

Ehkäisevän päihdetyön painopiste on ollut lapsissa ja nuorissa, kouluissa ja vapaa-ajanviettopaikoissa sekä jossain määrin työikäisissä ja iäkkäissä. Käytettävät resurssit ja työaika ovat pienessä kunnassa rajalliset. Ehkäisevä päihdetyö on kirjattu osaksi Simon koulun opiskeluhoitosuunnitelmaa. Kunnassa on nimetty ehkäisevän päihdetyöntekijä ja siitä vastaa etsivä- ja koulunuorisotyöntekijä.

Seutuinfo on kokoontunut säännöllisesti. Vuosittaisen päihdekyselyn tulokset on analysoitu ja niitä on hyödynnetty seuraavan hyvinvointisuunnitelman laatimisessa. PAKKA-toimintamallin käyttöönotosta on käyty keskustelua ja se otetaan soveltuvin osin käyttöön vuosien 2026-2029 aikana. Nuorisotilojen pelisäännöt on päivitetty ja laitettu esille nuorisotilojen seinälle.

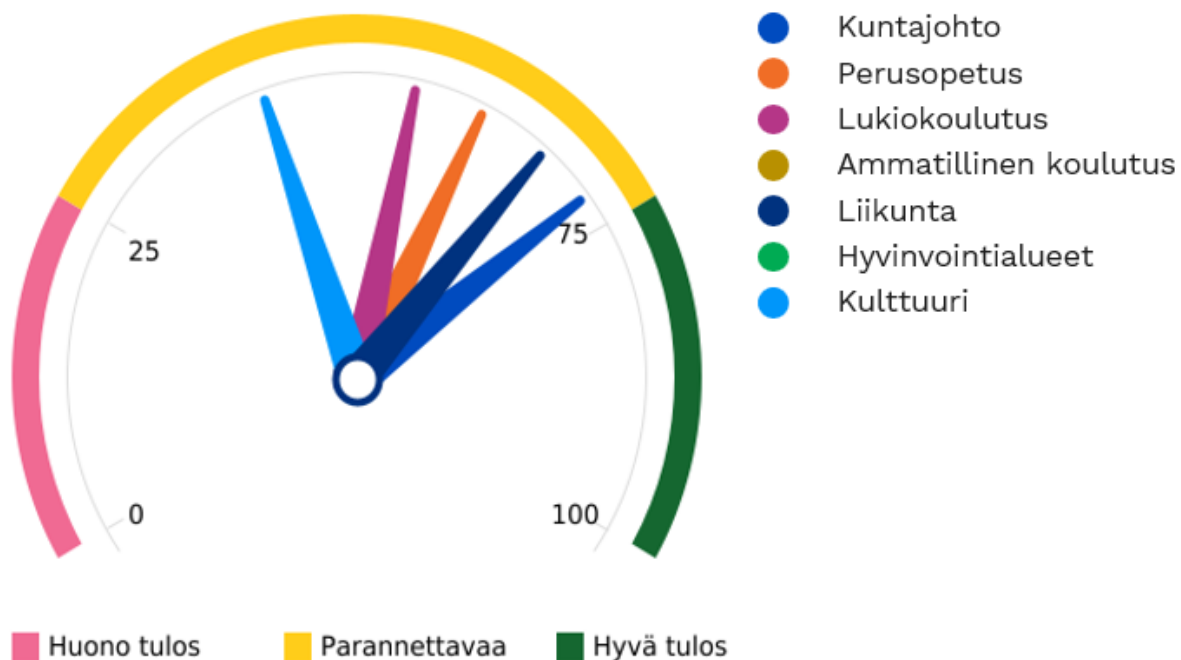
OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2025

TEAvisari ja hyte-kertoimet

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kerää kyselyjen avulla tietoja kunnan eri toimialojen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä. TEAvisarit näyttävät kuntien terveyden edistämistyön suunnan. TEAvisareilla mitataan seitsemän eri kokonaisuuden perusteella terveyden edistämisen aktiivisuutta. Erityisesti kuntajohdon ja vapaa-ajan palveluiden tulokset nostavat kaikkien sektorien keskiarvoa.

Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan toimintaa ja mittaavat nykytilannetta vastaamalla kysymykseen: "Millainen on kunnan toiminta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?". Ne kuvaavat kunnan resursseja ja toimenpiteitä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi, ja niiden tietolähteenä toimivat vuosittaiset TEA-visarikyselyt, jotka seuraavat kuntien terveydenedistämisen aktiivisuutta.

Kaikki sektorit : Simo 2025

	Simo	Kemi	Keminmaa	Tervola	Pello	Koko maa
Kaikki sektorit	59	74	64	53	46	72
Kuntajohto	72	83	78	30	43	87
Perusopetus	61	80	59	68	33	66
Lukiokoulutus	55	68	57	60	49	69
Ammatillinen koulutus	..	..	..	..	..	66
Liikunta	67	67	56	30	34	70
Hyvinvointialueet	..	..	..	..	..	59
Kulttuuri	42	82	69	60	68	77

TEAviisarin eri sektoreiden kokonaispistemäärä on viime vuosina pysynyt jonkin verran alle hyväksyttävän tason. Näistä sektoreista kuntajohto ja liikunta ovat lähellä hyvää tulosta, mutta kaikissa sektoreissa on silti vielä parannettavaa. Kaikkien sektoreiden osalta kokonaispistemäärä on 59, kun tätä vertaa muihin vertailukuntiin, tulosta voidaan pitää ihan hyvänä.

Hyte-kerroin

Hyte-kerroin vaikuttaa kuntien rahoituksen suuruuteen niiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön perusteella. Tämä malli toimii kannustimena, joka varmistaa, että kunnat panostavat aktiivisesti asukkaidensa hyvinvointiin ja terveyteen myös sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen jälkeen. Hyte-kerrointa voidaan hyödyntää hyvinvoinnin strategisena mittarina. Simon hyte-kerroin vuonna 2025 oli 64 ja se sai kannustinrahaa 19,6 euroa per asukas. Hyte-kertoimen tulos parani vuoteen 2024 verrattuna, sillä tulos oli tuolloin 54.

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2025
HYTE-kerroin euroa / asukas info ind. 5341	Simo	yhteensä	19,6
HYTE-kerroin, 0 - 100 info ind. 5340			64

Hyvinvoinnin tila 2025

Kuntakortti vuodelta 2024.

SIMO

Lähteet: Tilastokeskus, Sosiaali- ja Terveysvirasto

Asukasluku 2024: **2778** Väestöennuste 2040: **2321** HYTE-kerroin **54** TEA-viisari **66**

Ikärakenne 2024

0-14 vuotiaita	11,9 %
15-64-vuotiaita	50,8 %
65 vuotta täyttäneitä	37,3 %

Väestöennusteen mukaan Simon asukasluku tulee pieneneään 16% vuoteen 2040 mennessä. Ikääntyneiden määrä tulee kasvamaan, kun taas muiden ikäryhmien osuus pienenee.

Väestöllinen huoltosuhde

96,7

Lappi

71,2

Koko maa

61,6

Simon demografinen huoltosuhde on kasvanut vuoden 2020 tulokseen 93,3 verrattessa hieman.

Taloudellinen huoltosuhde

188,6

Lappi

140,3

Koko maa

131,8

Simon taloudellinen huoltosuhde on tasanaisessa kasvussa.

Simon kunnan erityispiirteet

Kuten monessa muussakin Lapin kunnissa asukasluku on laskenut ja huoltosuhde noussut viime vuosien aikana. Simossa on kaksi kyläkeskittymää ja meiltä löytyy yllättävän paljon erilaisia lähiliikuntapaikkoja, jotka tukevat hyvinvointia aktiivisten kyläyhteisöjen lisäksi.

Hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen painopisteet

Syksyllä 2025 toteutetaan laaja vapaa-aika ja liikuntakysely kuntalaisille, jonka avulla kehitetään palveluita kuntalaisten tarpeiden mukaisiksi. Perheiden elintapojen parantaminen ja monipuolisen liikunnan mahdollistaminen ovat keskeisiä painopistealueita seuraaville vuosille.

Lisätietoja: simon.kunta@simo.fi

Väestöennusteen mukaan väestömäärä laskee ja vuonna 2045 Simossa on ennusteen mukaan 2255 asukasta. Alla oleva taulukko kertoo kunnan ikäjakaumasta. Ennustuksen mukaan ikäihmisten määrä kasvaa tulevaisuudessa.

Väestöennuste 2024: Väestö 31.12. muuttujina Alue, Sukupuoli, Tiedot, Ikä ja Vuosi

	2030	2035	2040	2045
Simo				
Yhteensä				
Väestö 31.12. (ennuste 2024)				
Yhteensä	2 550	2 411	2 321	2 255
0 - 6	100	101	102	102
7 - 12	103	95	96	97
13 - 15	64	53	48	48
16 - 18	80	53	47	46
19 - 49	689	663	653	639
50 - 64	474	474	480	483
65 - 74	460	390	311	309
75 -	580	582	584	531

Huolenaiheita

Lapset ja nuoret:

Kouluterveyskyselyn tuloksissa nousi esiin useita kehittämiskohteita. 4.-5.-luokkalaisista vain 19 % kokee luokan ilmapiirin rauhalliseksi, mikä jää selvästi alle koko maan keskiarvon 30 %. Alle puolet oppilaista kokee voivansa keskustella mieltä painavista asioista koulun aikuisen kanssa, ja säännöllinen aamupalan syöminen

on vähentynyt merkittävästi vuoteen 2023 verrattuna. Myös viikoittainen harrastaminen on muuta maata harvinaisempaa. Lisäksi tyytyväisyys omaan elämään on laskenut sekä ala- että yläluokkalaisten keskuudessa.

8.-9.-luokkalaisten vastauksissa korostuvat nikotiinituotteiden käytön lisääntyminen, kasvaneet ahdistuneisuusoireet sekä ylipainon yleistyminen. Oppilaista vain 41 % kokee opettajien kohtelevan heitä reilusti, ja terveystarkastusten yksilöllisyys sekä keskusteleavuus arvioidaan aiempaa heikommaksi. Myös nettiin pääsyn esteet aiheuttavat aiempaa enemmän hermostuneisuutta. Rahapelaaminen etenkin poikien keskuudessa on lisääntynyt. Kokonaisuutena tulokset osoittavat tarpeita hyvinvoinnin, osallisuuden sekä mielenterveyden tukemisen vahvistamiselle.

Työikäiset:

Työikäisten hyvinvointia heikentävät yksinäisyys, työttömyys sekä päihteiden käyttöön liittyvät haasteet. Lapin työkyvyttömyysindeksi on koko maan tasoa korkeampi, mikä kertoo työkykyyn liittyvistä ongelmista. Päivittäinen tupakointi on yleisempää matalammin koulutetuilla, ja noin kolmasosa aikuisista ja ikääntyneistä käyttää alkoholia yli riskirajan. Päihteiden käytön vähentämiseen ja lopettamiseen tarvitaan lisää tukea, sillä päihdehaitat vaikuttavat käyttäjän lisäksi myös muiden läheisten hyvinvointiin sekä lasten ja nuorten kasvuympäristön turvallisuuteen.

Ikäihmiset:

Kuntalaisten hyvinvointia haastavat pitkät välimatkat ja palveluiden etääntyminen, jotka vaikeuttavat osallistumista kerhoihin, tapahtumiin ja muihin yhteisöllisiin toimintoihin sekä lisäävät turvattomuuden tunnetta. Digitalisaation lisääntyminen ja paperiasioinnin vähentyminen aiheuttavat haasteita erityisesti niille kuntalaisille, joilla on vaikeuksia käyttää digitaalisia palveluita. Samanaikaisesti kokemukset avun saannista ovat heikentyneet. Lisäksi esteettömyyspuutteet osassa tiloja hankaloittavat palveluiden saavutettavuutta ja yhdenvertaista osallistumista.

Positiiviset muutokset

Lapset ja nuoret:

Kouluterveyskyselyn tuloksissa näkyy myös useita myönteisiä muutoksia. Sekä 4.-5.-luokkalaisten että 8.-9.-luokkalaisten vastauksissa koulukiusaaminen on vähentynyt edelliseen tiedonkeruuseen (2023) verrattuna. Nuoremista oppilaista 49 % ilmoitti, ettei ole kokenut kiusaamista, mikä on 33 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2023. Silti tämän tuloksen tulisi olla vielä parempi. Vanhemmista oppilaista 74 % kertoi, ettei ole tullut kiusatuksi lukukauden aikana, ja tulos on parantunut 9 prosenttiyksikköä.

4.-5.-luokkalaisista 92 % ei ole maistanut alkoholia. Oppilaat kokevat myös voivansa vaikuttaa koulun asioihin ja piha-alueiden suunnitteluun enemmän kuin Suomessa keskimäärin. Lisäksi netin käytön vähentyminen ja kokemukset siitä, että aikaa pitäisi viettää muualla kuin netissä on parantunut.

Yläluokkalaisten vastauksissa fyysisen uhan kokemukset ovat vähentyneet. Koululounaaseen sekä ruokailuun varattuun aikaan ollaan tyytyväisiä. Myös kokemus hyvästä ilmapiiristä omassa luokassa tai ryhmässä on vahvistunut, ja tällä hetkellä 52 % kokee ilmapiirin hyväksi. Tämänkin tuloksen tulisi olla vielä parempi, vaikka kehitystä on ollut.

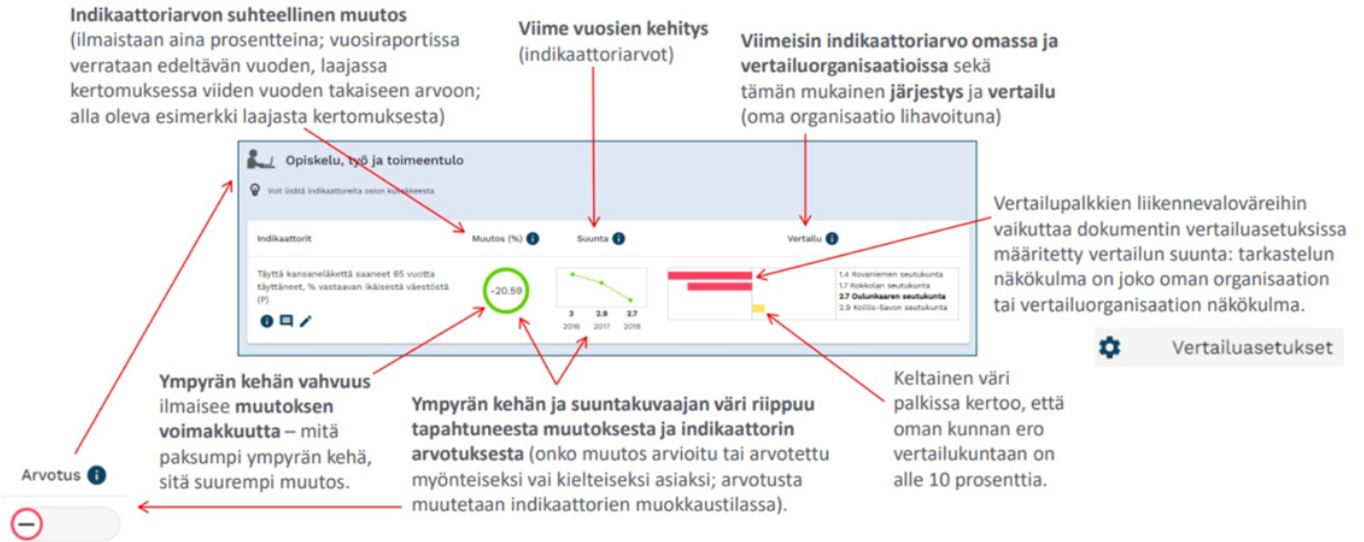
Työikäiset ja ikäihmiset:

Elintapaneuvontaa tarjotaan yhteistyössä Laphan kanssa kaikenikäisille kuntalaisille. Neuvontaa on ollut tarjolla syksystä 2025 asti ja palvelu on osoittautunut tarpeelliseksi. Asiakkaiden määrä on kasvanut tasaisesti siitä lähtien. Kuntalaisten osallistamista on edelleen vahvistettu osallistavalla budjetoinnilla, erilaisilla kuntalaiskyselyillä sekä työpajoilla.

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Tilastojen tulkinnassa lukijaa auttaa alla oleva ohje.

Indikaattoritiedon tulkinta

22.2.2023

KUNTA
LIITTO

1

FCG

TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA

Talous

Tulot

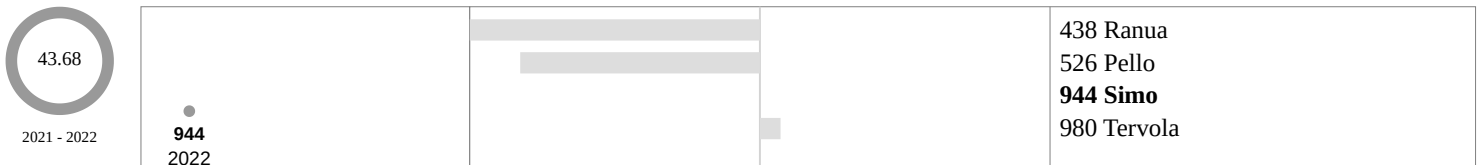
Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas (-2022)

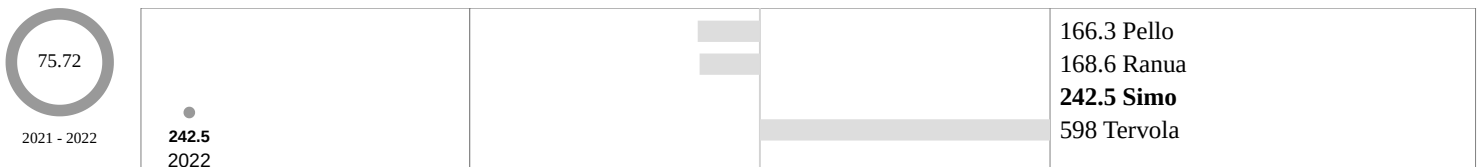
Valtionosuudet, % nettokustannuksista (-2022)

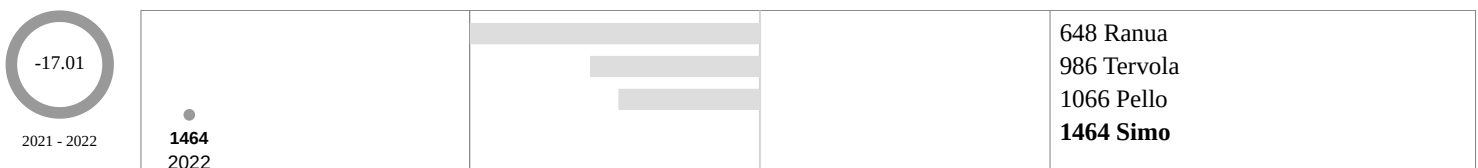
Vuosikate, euroa / asukas (-2022)

Kuntien vuosikate, % poistoista (-2022)

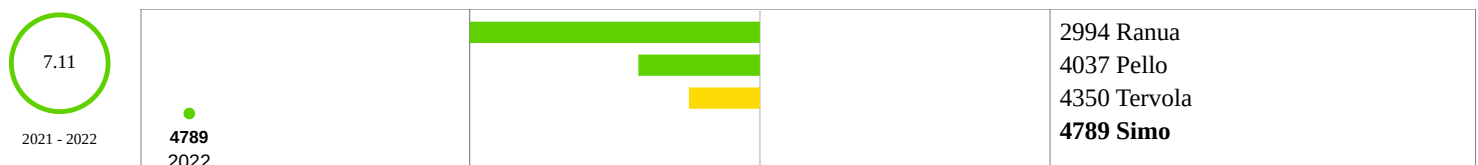
Lainakanta 31.12., euroa / asukas (-2022)

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (-2022)

Verotulot, euroa / asukas (-2022)

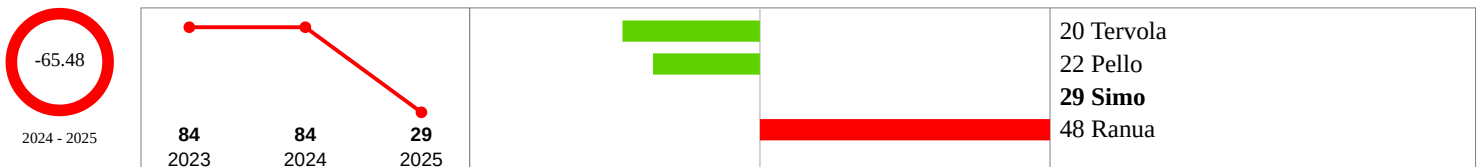

HYTE-kerroin

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

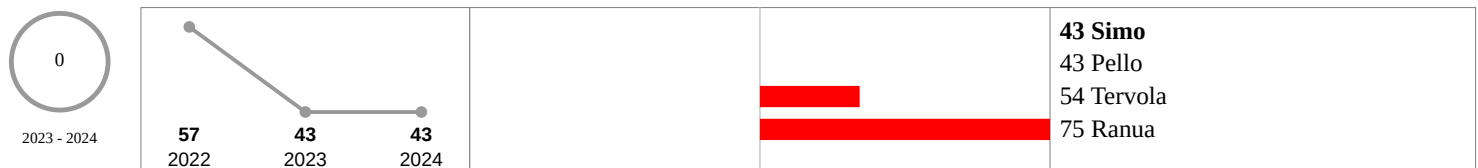
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

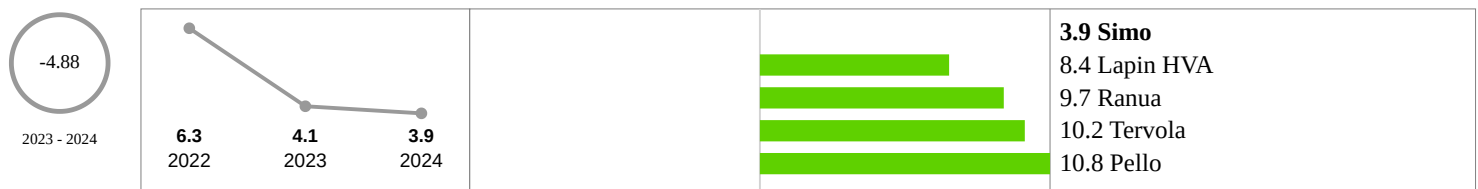
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (-2023)

Ylipaino, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

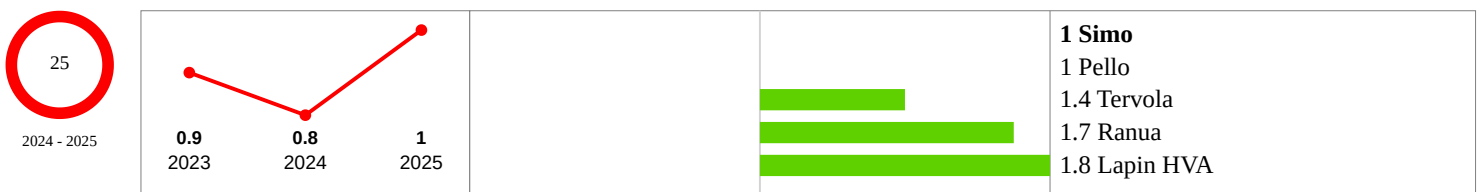
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

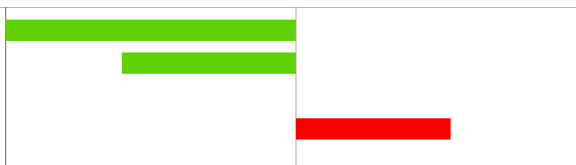
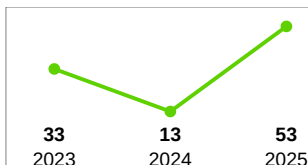
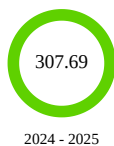
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

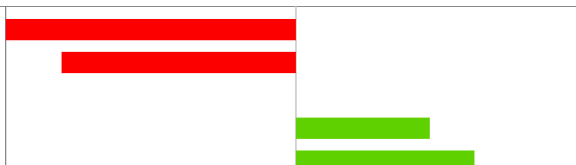
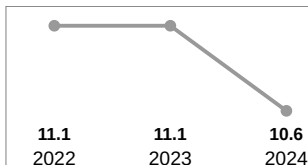

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

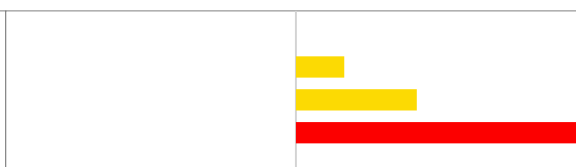
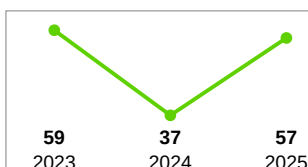
38 Pello
44 Tervola
53 Simo
61 Ranua

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

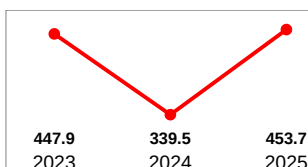
8 Lapin HVA
8.5 Tervola
10.6 Simo
11.8 Pello
12.2 Ranua

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

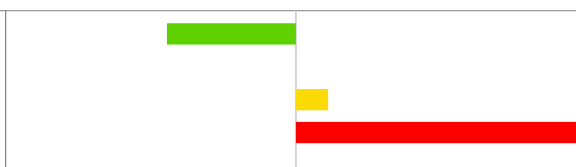
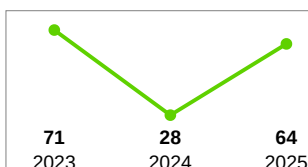
57 Simo
59 Ranua
62 Pello
69 Tervola

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

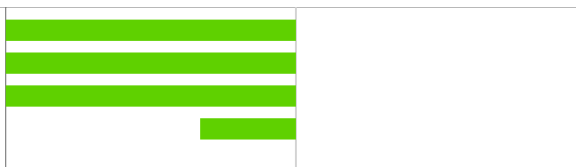
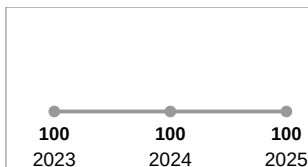
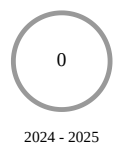
233.1 Tervola
387 Lapin HVA
441.1 Ranua
452.8 Pello
453.7 Simo

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

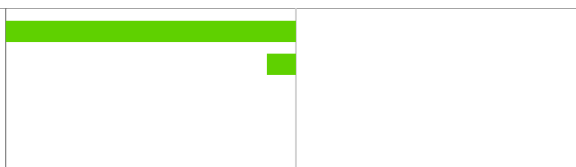
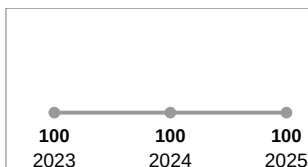
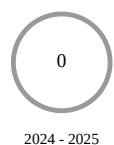
48 Tervola
64 Simo
68 Ranua
100 Pello

Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

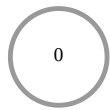
0 Tervola
0 Pello
0 Ranua
67 Lapin HVA
100 Simo

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

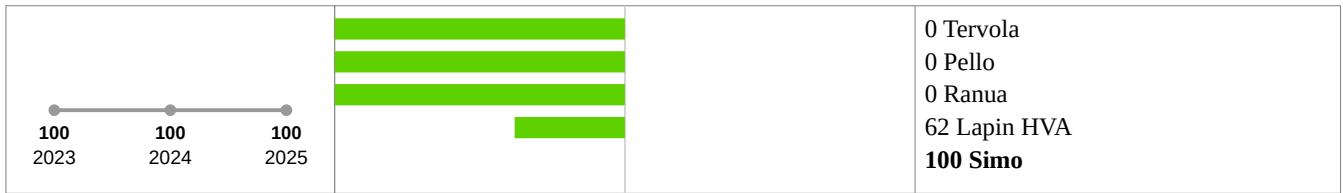

0 Tervola
90 Lapin HVA
100 Simo
100 Pello
100 Ranua

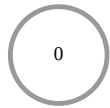
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

2024 - 2025

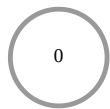
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

2024 - 2025

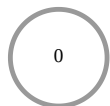
Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

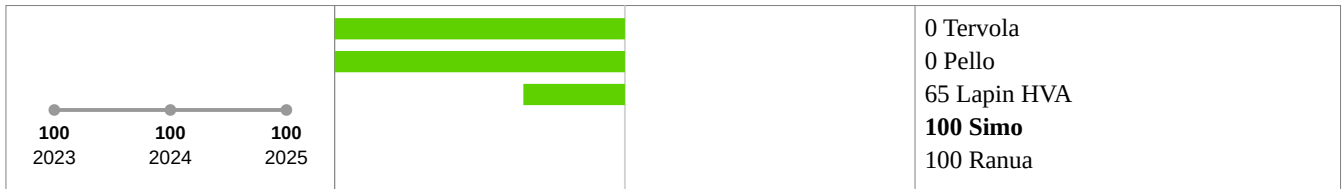
2024 - 2025

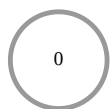
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

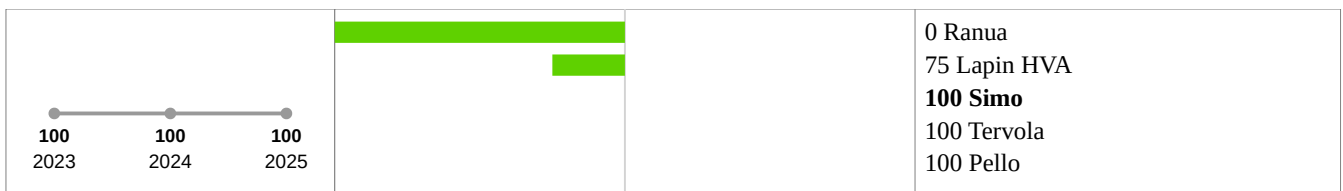
2024 - 2025

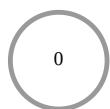
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

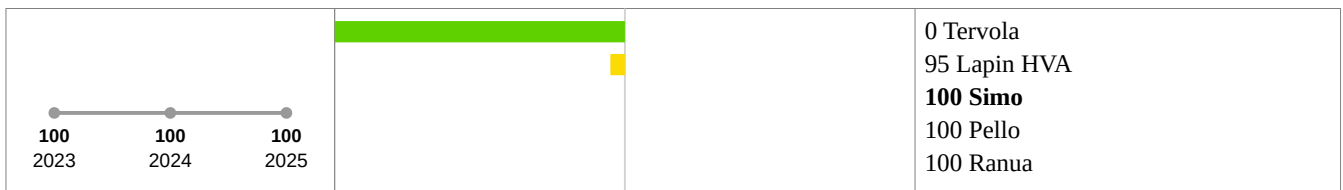
2024 - 2025

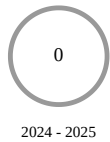
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

2024 - 2025

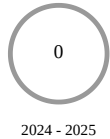

Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin

			0 Simo 0 Tervola 0 Pello 0 Ranua 30 Lapin HVA
--	--	--	--

Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

			95 Lapin HVA 100 Simo 100 Tervola 100 Pello 100 Ranua
--	--	--	--

Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

			85 Lapin HVA 100 Simo 100 Tervola 100 Pello 100 Ranua
--	--	--	--

Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

			0 Pello 13 Ranua 68 Lapin HVA 100 Simo 100 Tervola
--	--	--	---

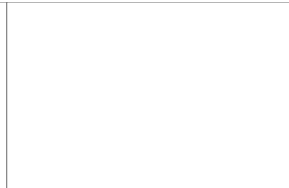
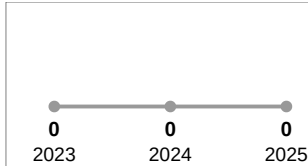
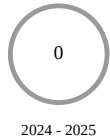
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

			0 Tervola 0 Pello 13 Ranua 52 Lapin HVA 80 Simo
--	--	--	--

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

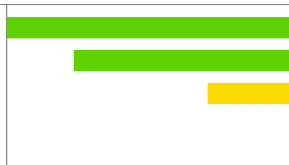
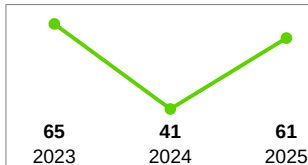
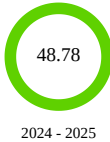
			0 Simo 0 Pello 10 Lapin HVA 13 Tervola 13 Ranua
--	--	--	--

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä

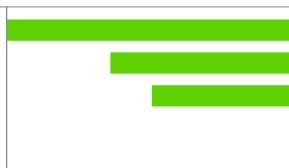
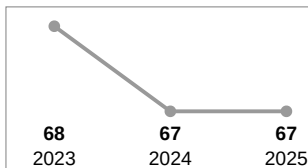
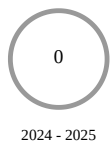
0 Simo
 0 Tervola
 0 Pello
 0 Ranua
 14 Lapin HVA

Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

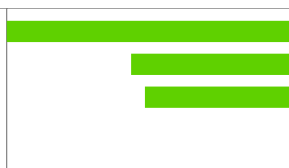
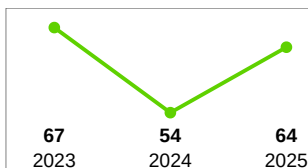
48 Tervola
 51 Pello
 57 Ranua
61 Simo

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

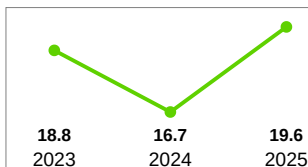
39 Tervola
 49 Ranua
 53 Pello
67 Simo

HYTE-kerroin, 0 - 100

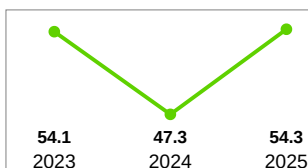
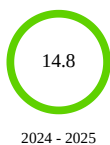
43 Tervola
 52 Pello
 53 Ranua
64 Simo

HYTE-kerroin euroa / asukas

13.4 Tervola
 16 Pello
 16.3 Ranua
19.6 Simo

HYTE-kerroin, 1 000 euroa

37.8 Tervola
 51.2 Pello
54.3 Simo
 58.4 Ranua

Elinvoima

Väestö

Väestö 31.12.

2024 - 2025

2828
2023

2778
2024

2701
2025

2701 Simo
2837 Tervola
3146 Pello
3530 Ranua
176215 Lapin HVA

Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

2024 - 2025

9.5
2023

10.4
2024

10
2025

10 Simo
22.7 Ranua
32.4 Tervola
33.7 Pello
52 Lapin HVA

Lapsiperheet, % perheistä

2024 - 2025

27
2023

27
2024

25.8
2025

21 Pello
25.8 Simo
31.8 Tervola
33.7 Ranua
34.1 Lapin HVA

Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

2024 - 2025

19.7
2023

21.4
2024

19.7
2025

17.9 Ranua
18.3 Pello
19.7 Simo
20.8 Tervola
25.4 Lapin HVA

Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

2024 - 2025

38.1
2023

38.8
2024

40
2025

40 Simo
45 Pello
45.2 Ranua
47.2 Lapin HVA
48 Tervola

Koulutustasomittain

2023 - 2024

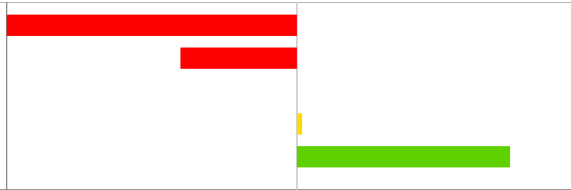
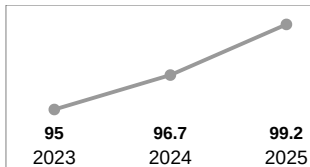
319.9
2022

324
2023

327.4
2024

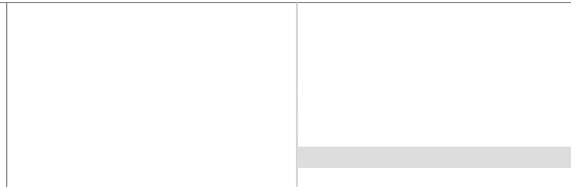
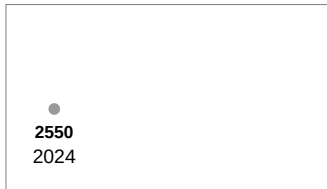
302 Ranua
304.7 Pello
323.5 Tervola
327.4 Simo
368.2 Lapin HVA

Huoltosuhde, demografinen

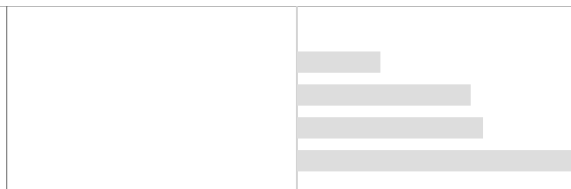
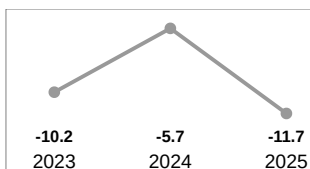
71.3 Lapin HVA
88 Tervola
99.2 Simo
99.7 Ranua
119.7 Pello

Väestöennuste 2030 (laskettu 2024)

2550 Simo
2647 Tervola
3045 Pello
3274 Ranua
174156 Lapin HVA

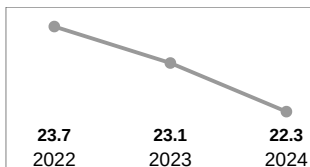
Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

-11.7 Simo
-5.6 Ranua
1 Lapin HVA
1.9 Pello
9.5 Tervola

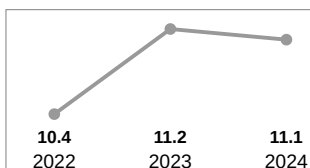
Elinvoima

Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

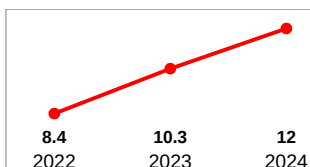
22.3 Simo
22.3 Ranua
23.9 Pello
24.3 Tervola
24.4 Lapin HVA

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

11.1 Simo
13.6 Lapin HVA
14 Tervola
14.8 Pello
16.3 Ranua

Lasten pienituloisuusaste

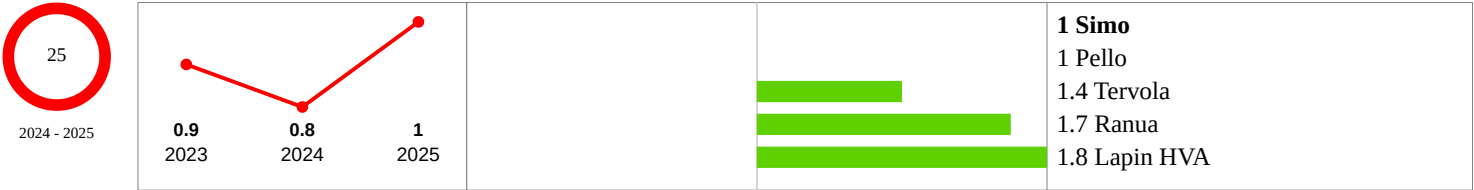

12 Simo
12.8 Lapin HVA
15.4 Tervola
16.3 Ranua
17.5 Pello

Työlliset, % väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

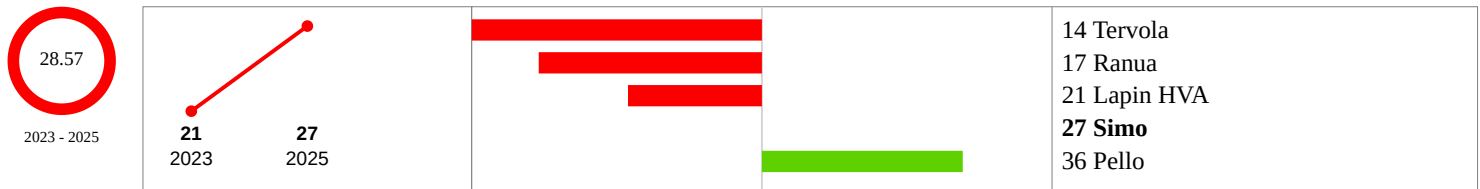
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Nuuskaa päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Sukupuoliyhdyntäessä olleet, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Opettajat eivät rohkaise mielipiteen ilmaisuun oppitunnilla, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

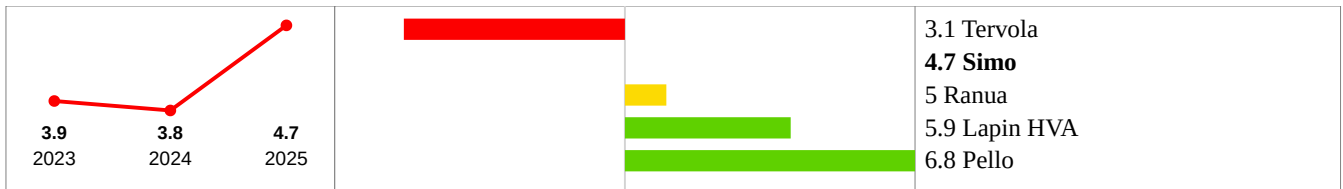
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

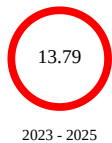
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

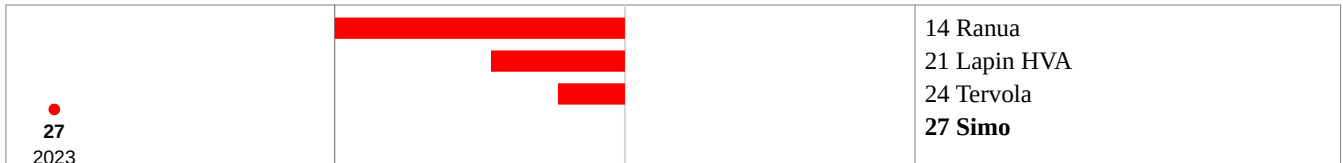
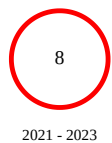
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 0 - 15-vuotiaita, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

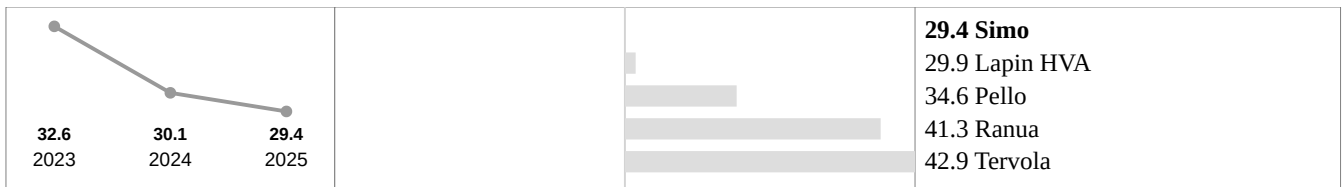

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista (-2023)

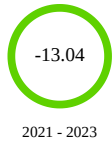

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

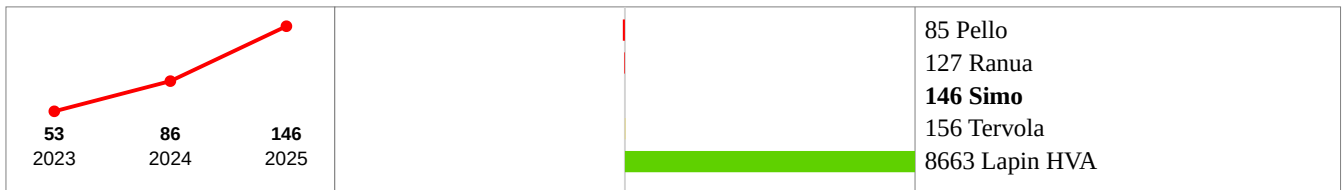
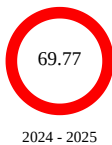
Ongelmia oppimisyhteisön ilmapiirissä, % 8. ja 9. luokan oppilaista

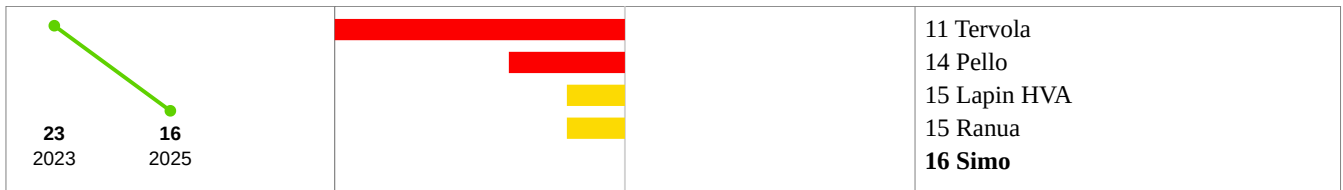
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

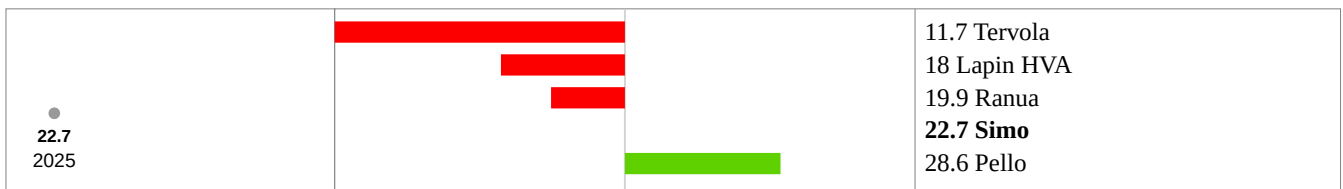
Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä (THL)

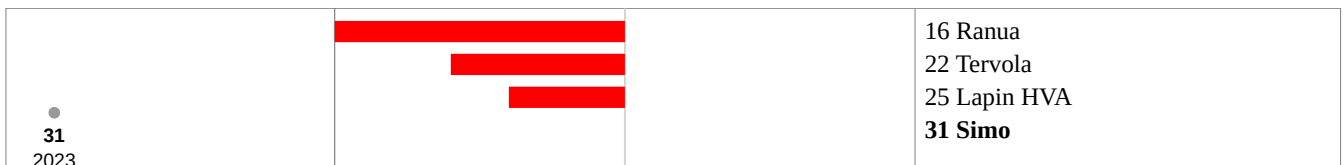
Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (-2015)

Rikoksista syylliseksi epäillyt 0 - 14-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

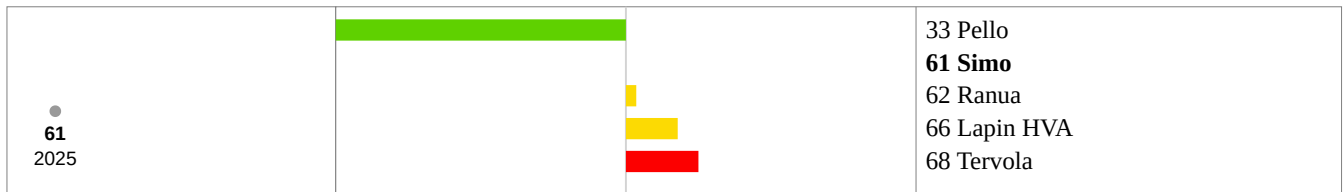
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Palvelut

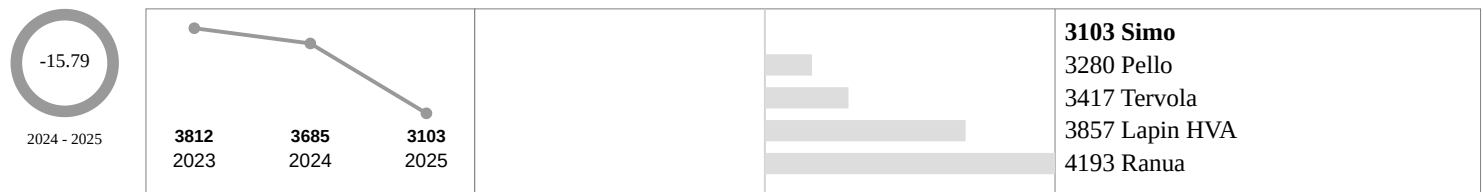
Koulu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

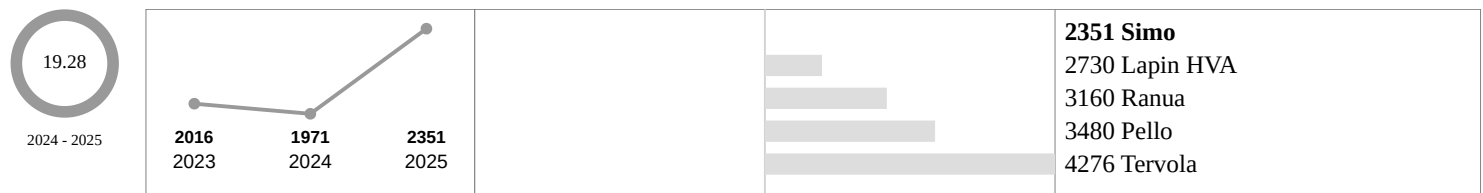

Sosiaali- ja terveydenhuolto

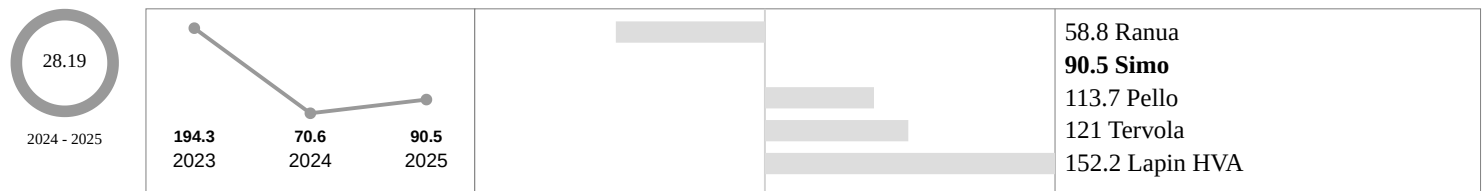
Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiaista

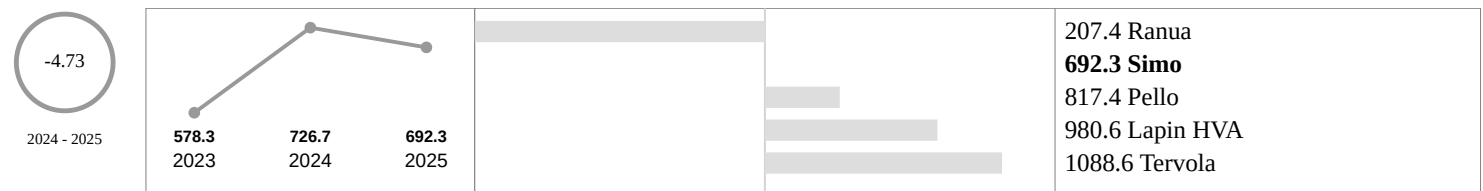
Perusterveydenhuollon kouluterveydenhuollon käynnit / 1 000 7 - 18-vuotiaista

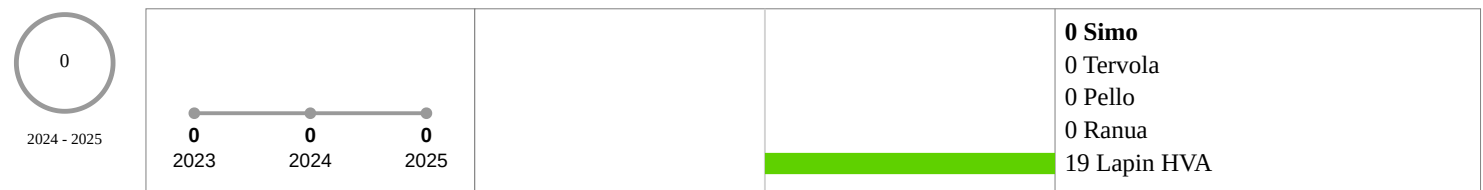
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, lastenpsykiatria / 1 000 0 - 12-vuotiaista

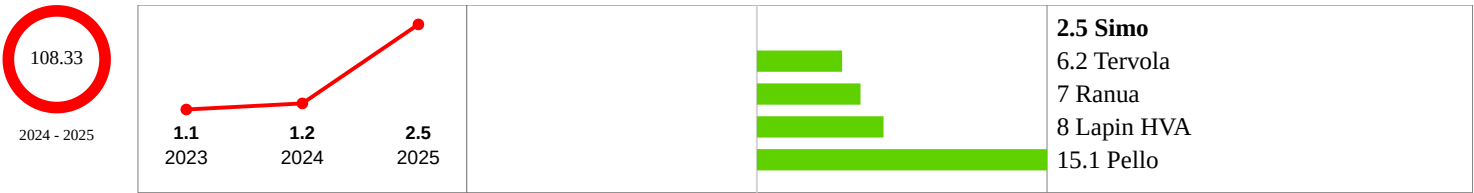
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, nuorisopsykiatria / 1 000 13 - 17-vuotiaista

Ensikodeissa vuoden aikana hoidossa olleet lapset, nuoret ja perheenjäsenet

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 0 - 17-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät 0 - 16-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET - Yhteenveto

NUORET JA NUORET AIKUISET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

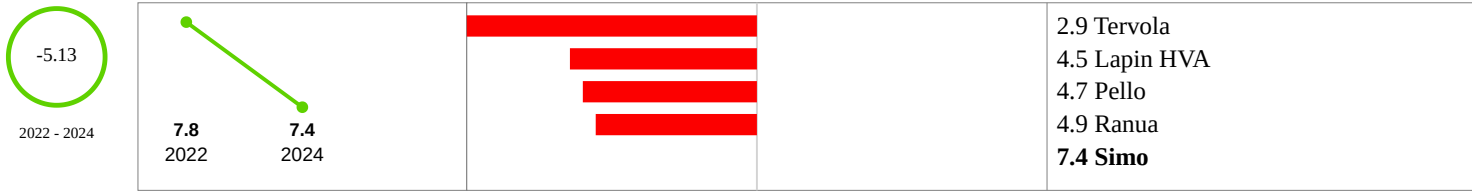
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

2.7 2024		1.3 Lapin HVA 2.4 Tervola 2.4 Pello 2.4 Ranua 2.7 Simo
---	--	--

Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 18 - 24-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

TYÖIKÄISET

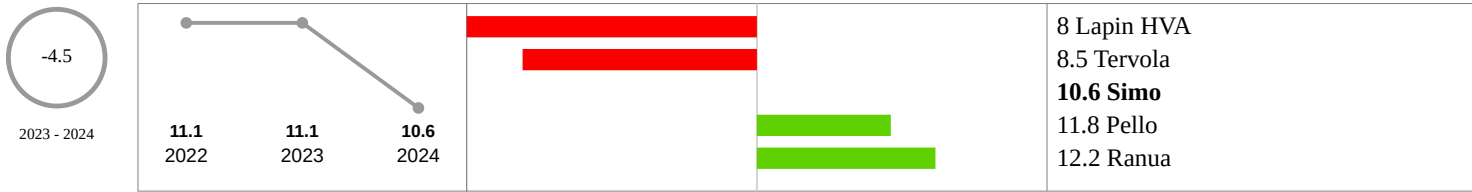
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

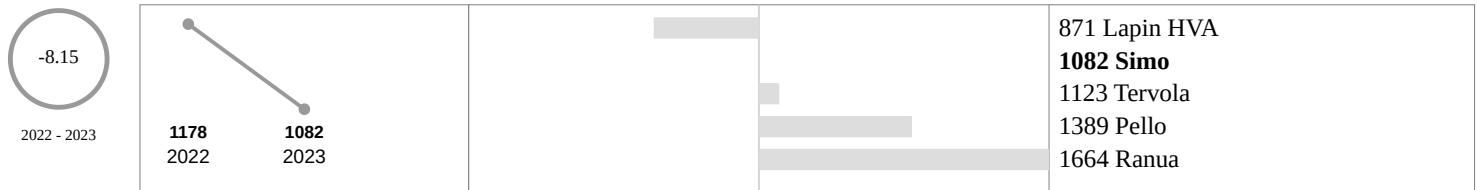
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

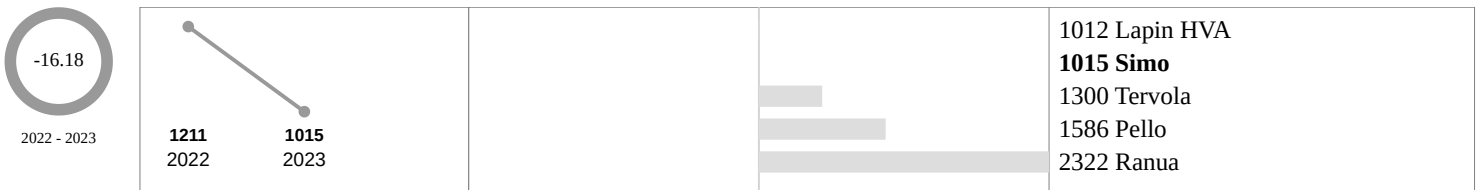
Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

KAIKKI IKÄRYHMÄT

Hyvinvointi

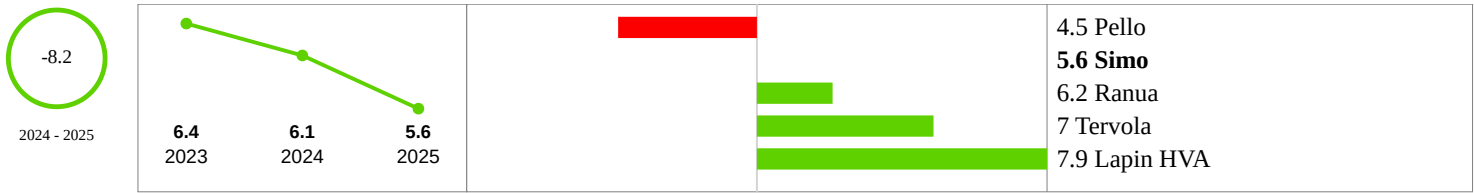
Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

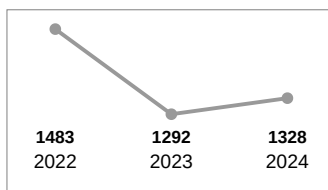
Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

2023 - 2024

1087 Lapin HVA

1328 Simo

1494 Tervola

1585 Pello

2261 Ranua

2 Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Vuoden 2025 hyvinvoinnin ja terveyden painopiste oli yhdessä kohti hyvinvointia - kuntalaisten osallistaminen.

Tavoitteena oli panostaa entistä enemmän yhteistyöhön eri sektoreiden välillä sekä asukkaiden osallistamiseen päätöksentekoprosessissa. Yksi tärkeimmistä toimista tavoitteen saavuttamiseksi oli kuntalaisten ottaminen mukaan heidän hyvinvointiaan koskevien palveluiden ja toiminnan suunnitteluun. Syksyllä 2025 toteutettiin laaja vapaa-aika ja liikuntakysely kuntalaisille, jonka avulla kehitettiin palveluita kuntalaisten tarpeiden mukaisiksi. Tavoitteena oli kehittää entisestään vapaa-aikapalveluidemme laatua ja saavutettavuutta, jotta voisimme paremmin palvella kaiken ikäisiä kuntalaisia. **Strategiset tavoitteet** vuodelle 2025 oli hyvinvoivat kuntalaiset sekä hyvinvoiva henkilöstö.

1. Hyvinvoivat kuntalaiset

Painopisteen tavoitteina oli yhteisöllisyyden edistäminen, liikkumisen sekä omatoimisuuden lisääminen. Näiden tavoitteiden toimenpiteiksi asetettiin järjestöjen ja vapaaehtoistoimijoiden hytetu-yhteistyö, järjestötoiminnan tukeminen ja Kivalo-opiston kurssitarjonta, kylien neuvottelukunnan toiminta ja yhdistetty vanhus- ja vammaisneuvosto. Yhteisöllisyyden edistämistä jatketaan edelleen, sillä kylien neuvottelukunnan toimintaa tulee kehittää vielä lisää. Yhdistetty vanhus- ja vammaisneuvosto edistää yhteisöllisyyttä ja yhteistyö heidän kanssaan on toiminut. Liikkumisen ja omatoimisuuden lisääminen on onnistunut, sillä osallistavalla budjetilla kunta on päättänyt hankkia Maksniemeen ulkokuntoiluvälineitä ja kehittää Ykskuusen uimapaikan parkkialuetta sekä selkeyttää liikennejärjestelyjä. Vuonna 2025 on tehty myös uuden koulun piha-alue ja Toivon tuvan edusta, Malinin ulkoilureitti on kunnostettu sekä pitkospuut on rakennettu reitin varrelle. Kuntosalin jäsenyyksiä laajennettiin perhekorttiin ja investoitiin uusiin kuntosalilaitteisiin ja -välineisiin. Elintapaneuvontaa on ollut saatavilla syksystä 2025 lähtien, ja palvelun tavoitteena on tukea kuntalaisten terveellisiä elämäntapoja sekä kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Vuoden aikana kunnassa järjestettiin monipuolisesti hyvinvointia, liikuntaa, kulttuuria, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä edistäviä tapahtumia eri ikäryhmille. Tapahtumia toteutettiin laajassa yhteistyössä muun muassa yhdistysten, kyläyhdistysten, yrittäjien, seurakunnan, vanhus- ja vammaisneuvoston sekä muiden paikallisten toimijoiden kanssa. Vuoden ohjelmaan sisältyi konsertteja, teatteri- ja sirkusesityksiä, liikuntakampanjoita, retkiä, juhlatilaisuuksia, koulutuksia, yrittäjä- ja yhdistystapaamisia sekä ikäihmisille suunnattuja hyvinvointi- ja virkistystapahtumia. Lisäksi järjestettiin koko perheen tapahtumia, nuorten toimintaa sekä useita perinteisiä kuntatapahtumia, kuten Nahkiaismarkkinat, Simo-päivä, Veteraanipäivän juhla ja joulunajan tapahtumat. Kuntalaisia osallistettiin myös Lapin hyvinvointialueen toteuttamiin kyselyihin ja tiedonkeruisiin, joiden avulla kerättiin tietoa palveluiden kehittämisen ja hyvinvoinnin edistämisen tueksi.

2. Hyvinvoiva henkilöstö

Painopisteen tavoitteina oli vahvistaa kunnan työnantajakuva henkilöstön keskuudessa sekä lisätä kunnan veto- ja pitovoimaa. Toimenpiteiksi näihin asetettiin tyhy-päivien ja kehittämiskeskustelujen pitäminen, omaehtoisen harrastamisen tukeminen ja polkupyöräedun käyttöönotto. Tavoitteisiin on päästy siltä

osin, että tyhy-päivät on pyritty järjestämään halukkaille ja kehityskeskustelut on pidetty kaikille työntekijöille. Veromuutoksen johdosta polkupyöräetua ei ole otettu käyttöön. Henkilöstölle on järjestetty ideataulu, johon saa vapaasti esittää ideoita ja kehitettäviä asioita.

3 Hyvinvointialueen hyvinvointikertomustyö

Lapin hyvinvointialueen lakisääteinen hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus 2025 kuvaa asukkaiden hyvinvoinnin nykytilaa sekä olemassa olevia toimia ja rakenteita lappilaisten hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämiseksi. Valmistelutyötä on tehty yhteistyössä Lapin kuntien kanssa. Yhteistyö on mahdollistanut kattavan tilannekuvan luomisen ja monialaisen keskustelun osana kertomuksen laadintaprosessia. Hyvinvointikertomuksen tiedon keruuseen on osallistettu lisäksi saamenkielistä väestöä, järjestötoimijoita, hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimiä sekä tiettyihin vähemmistöryhmiin kuuluvia asukkaita.

Hyvinvointikertomuksen tavoitteena on tunnistaa keskeiset väestön hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät tekijät, jotta alueella voidaan kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja sekä edistää asukkaiden hyvinvointia ja arjen turvallisuutta. Tavoitteena on, että kertomustieto ohjaa asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi tehtäviä toimenpiteitä ennaltaehkäisevään suuntaan ja mahdollistaa varhaisen puuttumisen. Hyvinvointia, terveyttä ja arjen turvallisuutta edistäviä toimia tehdään Lapissa monitoimijaisessa yhteistyössä muun muassa hyvinvointialueen hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen toimijoiden sekä sosiaali- ja terveystalveluiden, kuntien ja järjestöjen välillä.

Hyvinvointikertomuksen indikaattoritiedon perusteella lappilaisen väestön sairastavuus on koko maata korkeampaa. Alueen väestöllinen huoltosuhde on korkea ja aikuisväestön työkyvyssä esiintyy haasteita. Ylipaino on Lapissa yleistä sekä lapsilla että työikäisillä, mikä on merkittävä riskitekijä useille pitkäaikaissairauksille. Ylipainon yleisyyttä selittää muun muassa väestön vähäinen liikkuminen ja ravitsemukseen liittyvät tekijät. Lapissa huolta herättää etenkin lasten ja nuorten mielenterveysongelmien yleistuminen. Alueen erityispiirteet, kuten pitkät välimatkat, harvaan asutut alueet ja palveluiden saatavuus vaikuttavat väestön arjen turvallisuuden kokemukseen kaikissa ikäryhmissä. Iäkkäillä korostuu etenkin yksinäisyyteen, kotona pärjäämiseen ja kaatumisten ehkäisyyn liittyvät tekijät.

Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksen perusteella Lapissa on tunnistettu viisi kaikkia ikäryhmiä koskevaa painopistettä, jotka vaativat toimia väestön hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämiseksi. Painopisteet on käsitelty keväällä 2025 käydyissä lakisääteisissä hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen kunta- ja järjestöneuvotteluissa. Hyvinvointialueen sisäisesti painopisteet on käsitelty hytetu -koordinaatioryhmässä. Tunnistetut painopisteet hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämiseksi ovat:

1. Mielen hyvinvointi
2. Ylipainon ehkäisy ja terveyttä edistävät elintavat
3. Arjen turvallisuus
4. Ehkäisevä päihdetyö
5. Hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden yhteistyörakenteet

Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksen tietosisältö ja tunnistetut painopisteet ohjaavat hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2026-2029 laadintaa. Ehkäisevän päihdetyön osalta laaditaan oma erillissuunnitelmansa ja muut painopisteet tullaan huomioimaan laajassa hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa.

4 Keskeiset opit valtuustokaudelta

Monialainen yhteistyö toimii hyvin Simon kunnassa. Kunta, seurakunta ja eri järjestöt järjestävät erilaisia tapahtumia vuosittain yhdessä kuntalaisille. Tätä tulee vaalia myös tulevaisuudessa. Elintapaneuvonta on käynnistynyt yhteistyössä Laphan kanssa ja palvelu on ollut suosittua. Vapaa-aikatoimi järjesti vapaa-

aikakyselyn kuntalaisille, jonka johdosta perustettiin työryhmä suunnittelemaan kunnan liikunta- ja vapaa-ajanviettopaikkoja. Kuntalaisten osallistaminen on vahvistanut yhteisöllisyyttä ja heidän vaikuttamismahdollisuuksiaan.

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2026-2029

5 Strategian painopisteet ja linjaukset

Simon kunnan **kuntastrategia vuosille 2026-2029** on "Voima tulee luonnosta" ja sen visio "Simona Simoon" korostaa identiteettiä ja yhteisöllisyyttä. Kunnan voimapolku muodostuu voimaa arvoista, hyvinvoinnista ja yrittäjyydestä. Simo on viihtyisä ja vierä maaseutukunta, jonka tavoitteena on kehittää taloudellisesti ja tehokkaasti tuotettuja palveluita sekä tarjota viihtyisää asumista ja mahdollisuuksia yrittämiseen. Strategiamme keskeisiä arvoja ja toimintatapoja ovat **luovuus, huolenpito ja sisu**.

Hyvinvointisuunnitelman 2026-2029 vuoden painopisteet:

2026-2027: Kuntalaisten liikuttaminen ja terveellisten elintapojen edistäminen

2028: Kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

2029: Monialaisen yhteistyön vahvistaminen

Vaikka hyvinvointityön painopisteet vaihtelevat vuosittain, kaikkia teemoja edistetään koko suunnitelmakauden ajan. Vuosittaiset painopisteet ohjaavat toiminnan erityistä kohdentamista ja kehittämistä kyseisenä vuonna, mutta kuntalaisten liikunnan ja terveellisten elintapojen edistäminen, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä monialaisen yhteistyön kehittäminen ovat läpileikkaavia tavoitteita koko vuosien 2026-2029 ajan.

6 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029 sisältää lisäksi seuraavat erillissuunnitelmat:

- 1. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma**
- 2. Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma**

3. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma

Alla hyvinvoinnin edistämistä tukevia lakeja ja muita suunnitelmia.

Hyvinvoinnin edistämistä tukevat lait ja muut suunnitelmat

Simon kunnan asiakirjat ja alueelliset linjaukset	Lait, sopimukset ja muut kansalliset linjaukset
- Simon kuntastrategia - Hyvinvointikertomus- ja suunnitelma - Kulttuurikasvatussuunnitelma - Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma - Varhaiskasvatussuunnitelma - Simon varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma - Meri-Lapin alueelliset esi- ja perusopetussuunnitelmat - Esi- ja perusopetuksen lukuvuosisuunnitelmat - Simon lukion lukuvuosisuunnitelma - Perusopetuksen aamu- ja iltapäivä- toiminnan toimintasuunnitelma - Meri-Lapin kotoutumishjelma - Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma - Simon kunnan opiskeluhoitosuunnitelma - Meri-Lapin työllisyysalueen palvelualue-sopimus - Ankkuritoiminta, seutuinfo ja NOKKO-malli - Vanhus- ja vammaisneuvoston toimintasaäntö - Työsuojeluohjelma - Meri-lapin liikenneturvallisuu-suunnitelma - Lapin liikenneturvallisuu-suunnitelma	- Kuntalaki - Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä - Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista - Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä - Kansallinen riippuvuus- ja päihdestrategia - Ehkäisevän päihdetyön ohjelma - Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki - Varhaiskasvatus-, perusopetus- ja lukiolaki - YK:n lapsen oikeuksien sopimus - Nuorisoi-, kulttuuri- ja liikuntalaki - Lastensuojelulaki - Sosiaalihuoltolaki - Yhdenvertaisuuslaki - Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta - Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä

SIMO

7 Hyvinvointisuunnitelma

Hyvinvointisuunnitelma koostuu johtopäätöksistä, tavoitteista ja toimenpiteistä, jotka tähtäävät kuntalaisten hyvinvoinnin parantamiseen. Sen pohjana toimii laajan valtuustokausittaisen hyvinvointikertomuksen kertomusosa (2021-2024), joka kuvaa keskeiset painopisteet tulevilla kaudella. Hyvinvointikertomuksen yhteenvetoon perustuen laaditaan hyvinvointisuunnitelma, johon voidaan sisällyttää strategiset tavoitteet ja toimenpiteet, ja joka käsitellään ja hyväksytään kunnanvaltuustossa. Suunnitelmassa esitetään selkeästi tavoitteet, toimenpiteet, menetelmät, vastuutahot sekä seurannan arviointimittarit.

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet, tavoitteet sekä toimenpiteet:

Kuntalaisten liikuttaminen ja terveellisten elintapojen edistäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Elintapaohjauksen vakiinnuttaminen	Tiedotetaan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvistä teemoista	Vapaa-aikatoimi	Asiakasmäärä
Lisätään maksuttomia liikuntapalveluita	Lisätään liikuntakerhoja lapsille ja perheille sekä ikäihmisille liikunnanohjaajan avulla Liikunnanohjaaja järjestää hyvinvointia edistäviä tapahtumia	Vapaa-aikatoimi Vapaa-aikatoimi	Kerhojen määrä Kerhojen kävijämäärä Tapahtumien määrä Osallistujamäärä
Liikuntapaikkojen kehittäminen ja ylläpito	Uusi kuntosali Yleisurheilukentän kunnostaminen Maksniemeen ulkokuntosali Lipas.fi sivuston ylläpito	Vapaa-aikatoimi, tekninen toimi Tekninen toimi Sivistyspalvelut, tekninen toimi Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei

SIMO

Kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien kehittäminen	Varmistetaan osallistumisen saavutettavuus eri ikä- ja väestöryhmille palveluiden suunnittelussa Kyselyt ja palautelaatikot Mahdollisuus tehdä kuntalaisaloitteita kunnansivuilla Osallistava budjetointi	Keskushallinto-, sivistys- ja teknisen palvelut Keskushallinto-, sivistys- ja teknisen palvelut Keskushallintopalvelut	Palveluiden määrä eri ikäryhmille Osallistujamäärä Kyselyjen määrä Vastaajien ja palautteiden määrä Kuntalaisaloitteiden määrä Kuinka monta ehdotusta osallistavaan budjetointiin
Edistetään matalankynnyksen toimintaa ja vahvistetaan yhteisöllisyyttä	Kehitetään kulttuuritapahtumia, kerhotoimintaa ja yhteisöllisiä tilaisuuksia Tuetaan yhdistystoimintaa avustuksin sekä tarjoamalla maksuttomia kokoontumistiloja Jatketaan Meri-Lapin jousikvartetin konsertteja Tiedotetaan järjestettävistä tapahtumista monipuolisesti Jatketaan Kulttuurikattilan KOPS- ja Matkalla-toimintamallia	Sivistyspalvelut, seurakunta, järjestöt Sivistyspalvelut Sivistyspalvelut Keskushallinto- ja sivistyspalvelut Sivistyspalvelut	Tapahtumien määrä Toteutuneet kerhot Osallistujamäärä Jaetut avustukset Toteutuneet konsertit ja osallistujamäärä Tiedotuskanavien määrä Tapahtumien määrä

SIMO

Monialaisen yhteistyön vahvistaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Vahvistetaan yhdistysten ja järjestöjen roolia	Lisätään yhteistyötä arjen työssä Järjestetään yhdessä tapahtumia Tuetaan yhdistysten ja järjestöjen toimintaa Osallistetaan järjestöjä palvelujen suunnittelussa	Keskushallinto-, sivistys- ja teknisen palvelut, järjestöt, seurakunta Sivistyspalvelut Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei
Tiedonkulun ja tiedon jakamisen parantaminen	Jaetaan ajankohtaista tietoa toisillemme Edistetään vuorovaikutusta, jotta päällekkäisyyksiä ei tulisi Lähellä.fi, Palvelutietovaranto ja Perhekeskus sivustojen ylläpito	Keskushallinto, sivistys- ja teknisen palvelut, seurakunta, järjestöt Keskushallinto, sivistys- ja teknisen palvelut, seurakunta, järjestöt Vapaa-aikatoimi, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei
Osaamisen ja yhteisen tekemisen kehittäminen	Hyödynnetään toisten osaamista arjen työssä mm. kolmannen sektorin asiantuntemus Kannustetaan osallistumaan ja kuulluksi tulemiseen Monialainen yhteistyö palvelujen järjestämisessä	Keskushallinto, sivistys- ja teknisen palvelut, seurakunta, järjestöt Keskushallinto, sivistys- ja teknisen palvelut, seurakunta, järjestöt Keskushallinto, sivistys- ja teknisen palvelut, seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei

SIMO

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman painopisteet, tavoitteet sekä toimenpiteet:

Osallisuuden tunteen vahvistaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Yhteisöllisyyden edistäminen	Kehitetään tutor- ja tukioppilastoimintaa Koulun jaksotapahtumissa huomioidaan yhteisöllisyyden lisääminen toimintapisteissä Yhteisten tapahtumien ja retkien kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Nuorisovaltuusto, koulu Nuorisovaltuusto, vapaa-aikatoimi, seurakunta, koulu Vapaa-aikatoimi, järjestöt, seurakunta, koulu, päiväkot	Toteutunut kyllä/ei Jaksotapahtumien määrä Yhteisten tapahtumien määrä
Edistetään vaikuttamismahdollisuuksia	Lisätään nuorten tietoisuutta vaikuttamismahdollisuuksista (osallistava budjetointi) Vahvistetaan Nuvan ja oppilaskunnan toimintaa Tehdään ja hyödynnetään kyselyjä (vapaa-aikatoimen kysely) Otetaan vanhemmat mukaan toiminnan suunnitteluun Opetetaan lapsille vaikuttamismahdollisuuksista mm. äänestyskäytännöistä	Vapaa-aikatoimi Nuorisovaltuusto, koulu Vapaa-aikatoimi Koulu, päiväkot, vanhempainyhdistys Koulu, päiväkot	Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei
Otetaan ryhmäytyminen vahvemmin osaksi toimintakulttuuria	Järjestetään teemapäivät ryhmäytymisen näkökulmasta Oppitunneilla pyritään arpomaan ryhmät ja parit Varataan riittävästi aikaa ryhmäytymiselle	Vapaa-aikatoimi, järjestöt, koulu Koulu Koulu, päiväkot	Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei Toteutunut kyllä/ei

SIMO

Opastus terveellisiin elintapoihin

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Edistetään arkitymin muodostumista	Hyödynnetään olemassa olevia materiaaleja, kuten Mieli Ry Hyvän mielen – passia	Koulu, järjestöt, päiväkodit	Toteutunut kyllä/ei
	Lisätään tietoisuutta erilaisia suosituksia hyödyntäen (mm. ruutuaika- ja liikuntasuosituksiset)	Vapaa-aikatoimi, koulu, päiväkodit	Toteutunut kyllä/ei
Liikunnan ja harrastamisen lisääminen	Välitunti- ja taukoliikunnan lisääminen koulu-pt:n avulla	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Ohjatun liikunnan ja harrastekerhojen lisääminen liikunnanohjaajan avulla	Vapaa-aikatoimi, järjestöt, seurat	Harrastekerhojen määrä Osallistujamäärä
	Koulumatkaliikuntaan kannustaminen	Koulu	Toteutunut kyllä/ei
	Lapsiperheiden oman salivuoron vakiinnuttaminen	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
Opastetaan lapsia ja nuoria terveelliseen ruokailuun	Aamupalapassi ja ota aamupalasta kuva – kilpailu	Koulu	Toteutunut kyllä/ei
	Ravitsemuskasvatuksen lisääminen päiväkodeissa ja kouluissa	Koulu, päiväkotit	Toteutunut kyllä/ei
	Luennot ja tietoiskut ravitsemuksesta	Vapaa-aikatoimi, koulu	Toteutunut kyllä/ei

SIMO

Tukea mielenterveyden haasteisiin

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Edistetään digitaalista hyvinvointia	Käytetään kansallisia ruutuaikasuosituksia ohjeena	Koulu, nuorisotoimi, päiväkotit	Toteutunut kyllä/ei
	Lisätään somevalistusta	Koulu, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Digipelaamisen vähentäminen → valistus, tiedottaminen mm. Ehyt ry:n materiaalit	Koulu, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Kehitetään toimintaa korvaamaan puhelimen käyttöä	Koulu, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
Kehitetään matalankynnyksen tukea	Tunne- ja turvataitmateriaalien hyödyntäminen	Koulu, nuorisotoimi, päiväkotit	Toteutunut kyllä/ei
	Tiedotetaan keinoista, joilla voi vaikuttaa mielenterveyteen → Mielenterveyden käden hyödyntäminen	Sivistyspalvelut	Toteutunut kyllä/ei
	Jatketaan järjestöyhteistyöllä kohtaavien aikuisten määrää kouluilla	Sivistyspalvelut, järjestöt, seurakunta	Toteutunut kyllä/ei
	Järjestetään kiireettömiä lasten ja nuorten kohtaamisia	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei

SIMO

Päihteiden käytön ehkäiseminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Nikotiini- ja alkoholituotteiden käytön vähentäminen	Sovitaan yhteiset linjaukset järjestöjen ja seurojen kanssa päihteettömyyden tukemiseksi	Vapaa-aikatoimi, järjestöt, seurakunta	Toteutunut kyllä/ei
	Somekampanjoiden teko	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Ehyt ry:n ennaltaehkäisevän päihdetyön asiantuntijan luennot	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Nokko-mallin käyttöönotto	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Päihdekyselyt	Seutuinfo, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Ankkuritoiminnan jatkuminen	Ankkuritoimi	Toteutunut kyllä/ei
Mahdollistetaan päihteetöntä vapaa-ajan toimintaa	Nuorisotilojen aukioloaikojen lisääminen	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Tapahtumien järjestäminen lapsille ja nuorille	Vapaa-aikatoimi, kirjasto, seurakunta, järjestöt	Montako tapahtumaa järjestetty Osallistujamäärä
	Harrastusmahdollisuuksien lisääminen	Vapaa-aikatoimi	Kerhojen määrä

SIMO

Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet:

Sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden tunteen lisääminen	Ohjatun toiminnan lisääminen liikunnanohjaajan avulla	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Kehitetään palvelu- ja harrastuskeskus kunnansivuille → perhekeskustyyppistä toimintaa ja tiedotusta	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
Edistetään digitukea	Opastetaan digilaitteiden käytössä	Kirjasto	Toteutunut kyllä/ei
	Hyödynnetään asiantuntijoita, jotka opastavat ja kouluttavat laitteiden käyttöön ja tunnistamaan mm. huijaukset	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
Tarjotaan saavutettavia kulttuuri- ja harrastusmahdollisuuksia	Jatketaan Kulttuurikattilan KOPS- ja Matkalla-toimintamallia	Sivistyspalvelut	Toteutunut kyllä/ei
	Selvitetään lainamahdollisuutta kulttuuri- ja harrastustoimintaan	Vapaa-aikatoimi, kirjasto	Toteutunut kyllä/ei

SIMO

Saavutettavien palveluiden ja turvallisen arkiympäristön luominen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Edistetään esteetöntä ja turvallista arkiympäristöä	Lisätään Simolaiseen kunnan ja eri sektoreiden tärkeät puhelinnumerot	Keskushallinto-, sivistys- ja teknisen palvelut	Toteutunut kyllä/ei
	Esteettömyyskävelyn järjestäminen	Vanhus ja vammaisneuvosto	Toteutunut kyllä/ei
	Ovikellojen lisääminen esteellisiin tiloihin	Tekninen toimi	Toteutunut kyllä/ei
Parannetaan palvelujen saavutettavuutta	Tiedotetaan aktiivisemmin	Keskushallinto-, sivistys- ja teknisen palvelut	Toteutunut kyllä/ei
	Kirjaston kotipalvelun jatkaminen	Sivistyspalvelut	Toteutunut kyllä/ei
Tuetaan kotona asumista	Ohjattua liikuntaa netissä/ tiedotus Onnitv ja TV2 jumpista	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Järjestetään aktiivisemmin toimintaa ikäihmisille	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei Toteutunut toiminta Osallistujamäärä
	Kartoitetaan vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneita ja heidän mahdollisuutta auttaa	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei

SIMO

Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Ehkäistään kaatumisia	Lihaskunnan ja tasapainon kehittäminen/ylläpito ohjatulla liikunnalla	Vapaa-aikatoimi	Kuinka monta kertaa järjestetty Osallistujamäärä
	Kulkuyhteyksien kunnossapito	Tekninen toimi	Toteutunut kyllä/ei
	Esteettömyyden huomioiminen	Tekninen toimi	Toteutunut kyllä/ei
Edistetään terveellisiä elintapoja	Elintapaohjauksen hyödyntäminen ja aktiivinen markkinointi	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Järjestetään erilaista kerhotoimintaa mm. muistikerho, porinakerho	Järjestöt, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Kurssitoimintaa	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei

SIMO

Ehkäisevän päihdetyön hyvinvointisuunnitelman painopisteet, tavoitteet sekä toimenpiteet:

Päihdekulttuuriin ja asenteisiin vaikuttaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Lisätään tietoisuutta päihteiden ja rahapelaamisen riskeistä	Kokemusasiantuntijan luennot	Sivistyspalvelut	Toteutunut kyllä/ei
	Tiedotusta mm. peluri.fi ja pelirajaton.fi	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Lisätään tiedotusta riippuvuuksien syntymisestä ja niiden ehkäisemisestä	Vapaa-aikatoimi, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Lukio- ja ammattikouluikäisille tietoa jo kolmannen asteen opiskelusta → valinta päihteettömyydestä (opiskelijatapahtumat)	Koulu, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
Mahdollistetaan päihteetöntä vapaa-ajan toimintaa	Pakka-toimintamallin käyttöönotto soveltuvasti	Vapaa-aikatoimi, koulu, seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien lisääminen työikäisille ja ikäihmisille liikunnanohjaajan avulla	Vapaa-aikatoimi	Kuinka monta kertaa järjestetty Osallistujamäärä
Osallisuuden tukeminen ja sen mahdollistaminen	Matalankynnyksen tapahtumat	Vapaa-aikatoimi, kirjasto, seurakunta, järjestöt	Kuinka monta tapahtumaa järjestetty
	Kartoitetaan ikäihmisten tarpeita kyselyllä	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei Montako vastausta saatu
	Edistetään vaikuttamismahdollisuuksia harrastekerhoissa	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Osallistava budjetointi	Keskushallinto-, sivistys- ja teknisen palvelut	Toteutunut kyllä/ei

SIMO

Tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön vähentyminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Nikotiinituotteiden kokeilujen siirtyminen myöhempään ikään	Tiedotetaan jo alakouluikäisille nikotiinituotteiden haitoista	Koulu, nuorisotoimi, järjestöt	Kuinka monta tiedotusta tehty
	Lisätään oikeanlaista keskustelua päihteidenkäytöstä	Koulu, nuorisotoimi, seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Oetaan käyttöön Nokko-toimintamalli	Koulu, nuorisotoimi	Toteutunut kyllä/ei
Ohjataan tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön vähentämiseen ja lopettamiseen	Tiedotetaan nikotiinikorvaushoidoista ja hoitopolusta	Nuorisotoimi, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Hyödynnetään käytön suosituksia ohjauksessa ja tiedotuksessa	Koulu, nuorisotoimi, seurakunta	Toteutunut kyllä/ei

SIMO

Päihteiden käytöstä aiheutuvien haittojen ennaltaehkäisy

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Päihteettömään arkeen ja elintapoihin kannustaminen	Lisätään tiedotusta käytettyjen nikotiinituotteiden haitoista	Koulu, nuorisotoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Elintapaneuvonnan hyödyntäminen	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
Elinympäristön päihteettömyyden edistäminen	Sovitaan yhteiset linjaukset järjestöjen ja seurojen kanssa päihteettömyyden tukemiseksi	Sivistyspalvelut, seurakunta, järjestöt, seurat	Toteutunut kyllä/ei
	Arvio tupakkapaikan tarpeellisuudesta julkisilla paikoilla	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Lisätään roskienkeräystapahtuman määrää	Koulu	Toteutunut kyllä/ei Kuinka monesti järjestettiin

SIMO

Varhaisen tunnistamisen kehittäminen monialaisella yhteistyöllä

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho	Toimenpidemittari
Vähennetään yksinäisyyttä ja riskitekijöitä	Mahdollistetaan osallistuminen tapahtumiin	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei Osallistujamäärä
	Matalankynnyksen ryhmätoimintaa, johon kaikki ovat tervetulleita	Vapaa-aikatoimi, kirjasto seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Huomioidaan kaikki ikäryhmät tapahtumien järjestämisessä	Vapaa-aikatoimi, kirjasto, seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
Tiivistetään yhteis- ja verkostotyötä	Hyödynnetään olemassa olevia verkostoja ja arvioidaan tarpeita	Sivistyspalvelut, seurakunta, järjestöt	Toteutunut kyllä/ei
	Osallistutaan yhteistyössä Toivoa ja kahvia sekä Maukasta arkea ryhmän kokoontumiseen	Vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei Kuinka monesti on osallistuttu
	Vanhempainillat yhteistyössä esim. poliisin kanssa	Koulu, nuorisotoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Somekampanja, jossa paikalliset nuoret ja urheilijat toimivat kasvoina kannustaen nuoria nikotiinittomaan elämään.	Vapaa-aikatoimi, seurat	Toteutunut kyllä/ei
Edistetään vanhemmuuden tukea	Vanhempien aktivointi	Koulu, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Tiedon lisääminen ja kasvatuksen tukeminen.	Koulu, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei
	Tuetaan vanhempia rajojen asettajana.	Koulu, vapaa-aikatoimi	Toteutunut kyllä/ei

SIMO

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

8 Suunnitelman laatijat

Hyvinvointi,- terveys- ja turvallisuustyöryhmän jäsenet Simossa

Sosiaali- ja terveyspalveluiden nimetyt asiantuntijat:

Nimi (varsinainen jäsen ja varajäsen)	Asiantuntijuus
Päivi Ryynänen-Lackmann ja Päivi Ylisuvanto	Ikääntyneiden palvelut
Teija Miettinen	Mielenterveys ja riippuvuuksien hoito
Susanna Klemettinen ja Helvi Hamari	Sairauksien ehkäisy ja hoito
Juulia Kyröläinen (työik.) ja Matti autio (perhe)	Työikäisten sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut
Enni Kekäläinen ja Paju Sipola	Vammaisten palvelut

Simon kunnanhallituksen nimeämät jäsenet:

Nimi	Asiantuntijuus
Kati Klaavuniemi	Elinvoimakoordinaattori
Anu Rajaniemi	Etsivä nuorisotyöntekijä
Mirja Klasila	Hallintojohtaja
Vivi Marttila	Kunnanjohtaja
Ilkka Aalto	Sivistyslautakunnan puheenjohtaja
Hanna Tikka	Sivistysjohtaja (PJ)
Juho Kurunlahti	Tekninen johtaja
Marjo Nurmi	Työllisyyskoordinaattori
Silja Hiltula	Vapaa-aika- ja hyvinvointikoordinaattori (siht.)

9 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

Kunnanvaltuusto § 13 17.03.2026